

HAJDÚ-BIHARI

XXXIX. ÉVFOLYAM
276. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1982. XI. 24.

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPLÓ

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

A CSELEKVÉSI EGYSÉG ERŐSÍTÉSEERT

MUNKAHELYI KÖZÉRZET

(3. oldal)

VISSZAPILLANTÓ TÜKÖR

(4. oldal)

KÉPERNYŐ

KÖZMŰVELŐDÉS FÜLÖPÖN

(5. oldal)

A Török Köztársaság elnöke fogadta Lázár Györgyöt

Lázár György, a Minisztertanács elnöke, aki hétfő délután tartózkodik hivatalos látogatáson a Török Köztársaságban, programja szerint kedden folytatja tárgyalásait vendégüljáróival.

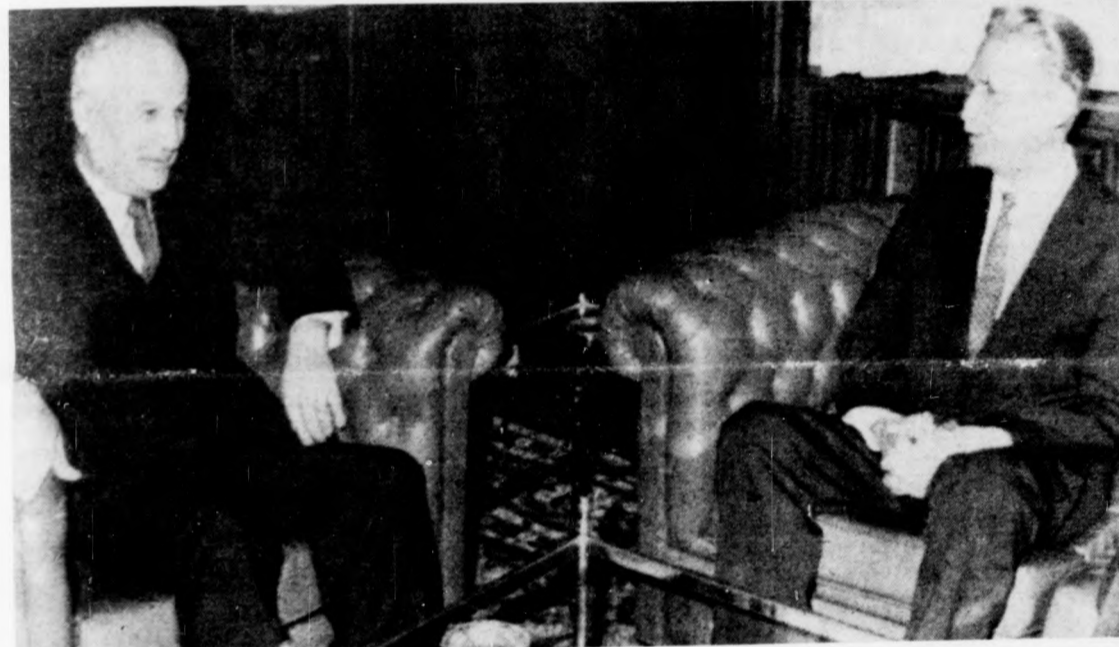
A hétfő délutáni kormányfői megbeszéléseken a két fél egyetértett abban, hogy mindkét ország érdekelt a kapcsolatok további fejlesztésében, kiváltképpen gazdasági téren. Amint hétfő esti pohárköszöntőjében Lázár György is utalt rá: a tárgyalásokon áttekintették kapcsolataik helyzetét és sikereit: biztosabban meghatározni fejlesztésük fő irányait.

A magyar ipar számára kedvező szerkezetű török piac (erőművi berendezéseink, autóbuszaink, szerszámgepeink jelentős vásárlója) várhatóan újabb lehetőségeket kínál. A török gazdaságban átmeneti stagnálás után konjunktúra bontakozik ki, s ezzel megelénkül a Magyarországtól is vásárolható beruházási javak és más termékek kereslete. Magyarországon is elhangzott a törökországi beruházásokban való részvételre

Ezt megkönnyíti az is, hogy bekapcsolódhatunk azokba a fejlesztésekbe, amelyekhez a Világbank nyújt kölcsöntörökországnak.

A keddi reggeli programban szerepelt a magyar-török idegenforgalmi egyezmény aláírása is, valamint a bünyű jogsegélyről és a kiadatásról tavaly Budapesten aláírt egyezmény ratifikációs okmányainak kicserélése. A megállapodás előmozdítja a két ország között az utóbbi években kibontakozott turisztikai kapcsolatok bővítését.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ankarában Lázár György miniszterelnök kedden találkozott Kenan Evren tábornokkal, a Török Köztársaság elnökével (Telefoto — AP — MTI — KS)

Sikula György tájékoztatóját tartja

Nyugat-berlini pártküldöttség érkezett megyénkbe

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának vendégeként hétfő óta hazánkban tartózkodik a Nyugat-berlini Szocialista Egységpárt háromtagú küldöttsége. A delegációt Margot Granowski, a Nyugat-berlini Szocialista Egységpárt Irodájának vezetője és titkárságának tagja vezeti. A küldöttség tagjai: Gert Reibelski, a Központi Bizottság tagja és Ilian Reisin, a kreuzbergi (kerület) bizottság elnökhelyettese. A nyugat-berlini testvérpárt küldöttsége, amely hazánkban a párt XII. kongresszusán megszabott politikai-ideológiai feladatok végrehajtását ta-

nulmányozza, egyhetes programja során kedden este Hajdú-Bihar megyébe is látogatott.

A nyugat-berlini vendégeket hajdú-bihari látogatókra elkíserte Vinkovits János, az MSZMP Központi Bizottságának munkatársa is. Debrecenben, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei bizottságán Sikula György, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára fogadta és köszöntötte a küldöttséget Magyar Józsefnek, a megyei pártbizottság titkárnak és Pántya Györgynek, a pártbizottság politikai munkatársának társaságában.

Az üdvözlések után Sikula György tájékoztatta a nyugat-berlini pártküldöttséget a megye gazdasági, politikai, ideológiai életéről. A tájékoztató alapján a vendégek megismerték Hajdú-Bihar megye földrajzi, történelmi sajátosságait, valamint mai valóságát, iparát, mezőgazdaságát, kulturális és szellemi életét.

Ma a delegáció városnézés keretében ismerkedik meg Debrecen történelmi nevezetességeivel és a szocialista építés eredményeivel. Ezután látogatást tesz egy ipari üzembe, majd Hajdúszoboszlóra utazik.

Téli könyvvásár 1982 KÖNYVEKRŐL, ELŐZETESEN

Dicső, s kevésbé dicső szakaszok váltakoztak azon a hosszú úton, amely a könyv ajándékká választja el: mindennemű történelmi visszatekintés nélkül, csupán az elmúlt esztendőre gondolva is bőséges tapasztalatot gyűjtöttünk e témakörben. Egy időben, két-három éve, amikor a könyvárak „aranyos”, nem semmiképpen nem lefelé tartó változása szinte sokk-szerű hatást kiváltva lett ülságosan szembetűnő, a könyvesbolti eladók alighanem a „dicsőtelenség” rubrikába voltak kénytelenek bejegyezni a tüneteket. A könyv szűkebb réteg örömevé kezdett válni: Kovács Béla, a debreceni Ady Könyvesbolt igazgatója is úgy érezte, hogy különösen a téli könyvvásárok idején, kisebb tömeg hagyta a boltban a korábbi évihez hasonló pénzeszeget. Ami a végeredményt tekintve nem tetszik tragédiának, hiszen a magas könyvárak ellenére is elérték a tervezett bevételt, más szempontból viszont nyugtalanító jelzés volt. Arra utalt, hogy a könyv — ellentétben a jól ismert reklámszöveggel, talán mégsem — mindenkié.

Az idei esztendő tapasztalatairól faggatózva, a téli könyvvásár kiadványáról kérdezősködve azonban újabb jelekről szólnak a könyvesboltokban: már most nagy a forgalom, különösen az üzemi, vállalati terjesztők házatáján, de a boltok vásárlótömege is a karácsony közeledtét mutatja.

Ami a végeredményt tekintve öröndetes, hiszen vizsgálni látszik a könyv presztízse, nő az emberek szemében a könyv ajándékértéke, de rosszmájúság nélkül is eszünkbe jut: másfajta termékek ára is növegett, s lassan a könyv lesz a legolcsóbb ajándék. Szerencsére, szép ajándék is, s ez vitathatatlan. Nemcsak a képzőművészeti, történelmi kiadványok szükségképpen tetszetős küllemére vonatkozik ez, hanem általában dicséri a magyar kiadók, tipográfusok, illusztrátorok munkáját. A könyv eszmei értékét, szellemi hasznosságát most akár ne is számítsuk: tekintsiük evidensnek. S ezzel, mindent összevetve is, valószínűleg egyre szélesebb réteg ért egyet.

Ami most már az idei téli könyvvásár kiadványait illeti: gazdagnak s kielégítőnek látszik. A könyvek jelentős része már októbertől folyamatosan a boltokba került, jó pár kiadványnak már csak az emléke él, a többség a szinte naponta érkező kiadványekben van. Szűkebb szakmai réteg várja például a Magyar Néprajzi Lexikon ötödik kötetét, illetve az Új Orvosi Szótárt; mindkét könyv az Akadémiai kiadótól. Az Európa kiadó ismét megjelentette Károlyi Mihály nagyszerű könyvét, a Hit, illúziók nélkül című történelmi-önéletrajzi írást, amelyet már ott láthatunk a boltok polcain. A Gondolat kínálatából sikerre számíthat Moldo-

ván Domokos: A halottlító című kötete, amelyik lényegében a tévéfilm irasos változata, rögzítése. A Képzőművészeti kiadó jelentette meg a Székely Bertalanról szóló kötetet: szintén siker-könyvnek látszik. A Kosuth kiadó listáján találjuk Ancsel Éva: Az eszmei hontalanság című kis könyvét, a Világtörténelmi enciklopédia első és második kötetét, a Klaniczay-féle magyar irodalomtörténetet. A Magvető bőséges kínálatával állt elő, többek között megjelentette Csóori Sándor: Elmaradt lázáló című új könyvét, Boldizsár Iván: Don Buda — Párizs című visszaemlékezéskötetét. A Móra nagyon szép kiállítású könyvekkel várja kisebb-nagyobb olvasóit, többek között a már megjelent, s a Képes történelem sorozat új tagját jelentő Vör és Arany című kötetet. Kriza János második kiadásban napvilágot látott gyűjteményével A csokolányokkal, Földes Péter, a honfoglalás korába kaulozó könyvével, a Ha az ősi krónikák igazat mondanak című művel.

Igen sok lapozó, kifestő is kínálja magát a legkisebbeknek. A Zeneműkiadó kötetei között találjuk Földes László: Rolling Stones könyvét, Koltay Gábor és Benkő Dirixeland Bandról készült kötetét, s a kottakiadványok sorában a könyv és lemez, illúziók nélkül című történelmi-önéletrajzi írást, amelyet már ott láthatunk a boltok polcain. A Gondolat kínálatából sikerre számíthat Moldo-

KÉSZÜL A TERV

Növeli tőkés exportját a Debreceni Ruhagyár

Új sorozatot indítunk a Napló első oldalán. Az év vége előtt arra keresünk választ: hogy állnak a megye gazdasági egységei az éves terv teljesítésével? Milyen állapotban van a jövő évi terv előkészítése, s milyen információk alapján döntöttek az 1983. évi munka legfontosabb mutatóinak meghatározásánál?

A Debreceni Ruhagyárban már az 1-10. havi teljesítmény elemzésének adataival is végzett Csibi Pál vezérigazgató. Megtudtuk, hogy a Debreceni Ruhagyár időarányosan jól áll. A szocialista export 21 százalékkal haladta meg a tervezettet. A belkereskedelem felé az elképzelte mennyiség 98,7 százalékát értékcsökkenték, míg a tőkés exportban időarányosan 95 százalékosat ért el. A jelenlegi megrendelések alapján teljesíthetőnek tűnik a Debreceni Ruhagyár 1982. évi terve, s megvalósítható — az előző évinél nagyobb központi elvonás ellenére is — a 113 millió forintos nyereségterv, ami megegyezik az 1981. éviével.

Ötmillió darab női ruhát, kosztümöt, kabátot készít

ebben az esztendőben a Debreceni Ruhagyár. Ennek közel 40 százalékát konvertibilis valutáért értékesítik. Eddig az NSZK-ba, Hollandiába, Franciaországba, Kuvaitba szállítottak Debrecenből, kisebb mennyiségben Svájcba és Olaszországba is került ruhagyári termék. Ebben az esztendőben az USA-ba, Kanadába és a japán piacra sikerült betörni. A kanadai export bér munka, az amerikai megrendelők megveszik az alapanyagot, amit a ruhagyárban konfekcionálnak. Japánban viszont saját anyagot exportálva sikerült bemutatkozni.

A jövő évi terv első variációját elkészült. Ennek alapján az ideivel azonos szinten maradt a belkereskedelmi tevékenység. Néhány százalékkal csökken a szocialista export és 8-10 százalékkal nő a nem rubelelszámolású kivitel. Ez utóbbit az is szükségessé teszi, hogy a gyárnak konvertálható exportáruanyagokat bővítő hitelkeretből végrehajtott beruházása van folyamatban. A rendelkezésre álló összegből speciális gépeket, berendezéseket vásárolnak.

A rendkívül nehéz piaci körülmények között az export bővítésének egyik fedezetét az új piacok jelentik. Japánba például magas ár-felvéssé, luxus minőségű kislezériás termékekkel sikerült — elég nehéz és alapos bevezetés után — betörniük, s az üzleti kilátások e szokatlan piacon biztatóak. A tőkés export számottevő része még ma is bér munka, de a gyári szakemberek rendszeresen együttműködnek az alapanyaggyártó vállalatokkal, az új termékeket konfekcionálják. Így például a Richards Finomposztógyár legújabb alapanyagának felhasználásával újfajta nadrágokat ajánlottak exportra. Emellett foglalkoznak a szocialista országokból származó alapanyagok feldolgozásával is.

A Debreceni Ruhagyár jelenleg három külkereskedelmi vállalattal is kapcsolatban áll. Mindhárom helyről beérkezett piaci elemzések, információk arra utalnak: csak a már megszokott, jó minőségű munkával tudja küpiaci terveit teljesíteni 1983-ban a Debreceni Ruhagyár.

Megkezdte munkáját a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának őszi ülészaka

Moszkva, 1982. november 23. (MTI) — Moszkvában kedden reggel megkezdte munkáját a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának őszi ülészaka.

Az ülészak előzetesen meghatározott napirendjén az 1983. évi terv és költségvetés szerepelt. A két tervezet előzetesen megtárgyalta a szovjet parlament illetékes bizottságai. Hétfőn a tervjavaslatot megvitatta és előterjesztésre javasolta a Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága is.

Ugyancsak az ülészak napirendjén szerepel a Szovjetunió államhatáraitól szóló törvényjavaslat. A tanács ülészakát eredetileg egy héttel korábban hívták össze, de Leonid Breznyev halála miatt elhalasztották.

A keddi megnyitói ülésen

ott voltak az SZKP Ké és a szovjet állam vezetői, élükön Jurij Andropovval, az SZKP KB főtitkárával.

A Legfelsőbb Tanács két házának keddi délelőtti együttes ülésén a küldöttek egyperces néma felállással adóztak Leonid Breznyev, a Legfelsőbb Tanács Elnöksége elhunyt elnöke emlékének.

Azt követően elfogadták az ülészak napirendjét, majd megválasztották az elnökség új tagjait.

A Legfelsőbb Tanács Elnökségének tagja lett Jurij Andropov, az SZKP KB főtitkára. Ugyancsak az elnökség tagjává választották Sztjepan Salajevet, a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának elnökét és Nyikolaj Bázov akadémiakust. Felmentették az elnökség tagsága alól Alekszej Szibajevet.

ben a munkások és alkalmazottak munkabére 2,6 százalékkal, a kolhoztagok keresete pedig 4,0 százalékkal emelkedik. 1982-ben mintegy 10 millió szovjet ember jut új lakáshoz, illetve javíthatja lakáskörülményeit.

Az 1983. évi népgazdasági terv — mint Nyikolaj Bajbakov megállapította — nagyobb növekedési ütemet irányoz elő, mint a jelenlegi ötéves terv első két évének tervei. A Szovjetunió nemzeti jövedelme 1983-ban 3,3 százalékkal, azaz 15 milliárd rubellel nő, szemben az idén várható 9 milliárd rubeles növekedéssel. A nemzeti jövedelem csaknem teljes gyarapodását a fogyasztási alapokban használják fel a jövő évben.

A szovjet ipar termelése 3,2 százalékkal emelkedik. Három százalékkal kívánják növelni az egy lakosra jutó realjövédelmet. 1981—82-ben az egy lakosra jutó realjövédlem évi átlagos növekedési üteme 1,8 százalékos volt. Az ötéves tervben erre az évre előirányoztnál nagyobb területű, összesen 106,6 millió négyzetméternyi lakást építenek fel.

A Szovjetunió a jövő évben is tovább bővíti kül gazdasági kapcsolatait. A szocialista országokkal folytatott kereskedelmének értéke 7,7 százalékkal növekszik, s a szocialista országok részaránya a Szovjetunió teljes külkereskedelmi forgalmában csaknem 58 százalék lesz.

Állami költségvetés

A Szovjetunió 1983. évi állami költségvetésének tervezetét a Legfelsőbb Tanács ülészakának keddi ülésén Vaszilij Garbuzov pénzügyminiszter terjesztette a küldöttek elé.

A tervezet a jövő pénzügyi évben 354 milliárd rubellel, azaz 333,8 milliárd rubellel kiadással számol. A népgazdaság fejlesztésére 349,3 milliárd rubelt, a folyó pénzügyi évben felhasznált összegéül 16,1 milliárd rubellel többet fordítanak. A Szovjetunió ez év májusában jóváhagyott élelmiszerprogramjával összhangban jelentős összeget, 126,9 milliárd rubelt szán az agrárpari komplexum fejlesztésére.

Mint a költségvetés-tervezetből kitűnik, a Szovjetunió a jövőben is arra törekszik, hogy fejlessze gazdasági kapcsolatait minden országgal, függetlenül azok társadalmi és politikai rendszerétől. Mértékű és növekedésük ütemét tekintve továbbra is a szocialista országokkal folytatott kapcsolatok maradnak a legjelentősebbek. A tervezet előirányozza a szocialista gazdasági integráció komplex programjában szereplő feladatok és a KGST-célprogramok tervszerű megvalósítását. 1983-ban tovább bővülnek a Szovjetunió és a

fejlődő országok kölcsönösen előnyös gazdasági kapcsolatai is. Szovjet részről továbbra is arra törekednek, hogy az amerikai kormányzatnak a Szovjetunióval fennálló üzleti kapcsolatokat visszafelzárását célzó szándékai ellenére szélesítsék az egyenlőségen alapuló és kölcsönösen előnyös kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokat a fejlett tőkés országokkal.

Előterjesztésében Vaszilij Garbuzov végezetül arról szökött, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzet védelmi képességének megfelelő szinten tartására kényszeríti a Szovjetuniót. A szovjet állam azonban semmivel sem költ többet e célra annál, ami feltétlenül szükséges ahhoz, hogy szavatolnivali lehessen a szovjet nép, barátai és szövetségesei biztonságát. Az 1983. évi állami költségvetés ezért 17,05 milliárd rubelt, a költségvetési kiadások 4,8 százaléka irányozza elő védelmi célokra.

A nap második felében a tanács két házában, a Szövetségi Tanácsban és a Nemzetiségi Tanácsban megkezdődött az előterjesztett jelentések feletti vita.

A Legfelsőbb Tanács ülészakájának szerdán folytatja munkáját.

A Török Köztársaság elnöke fogadta Lázár Györgyöt

(Folytatás az 1. oldalról)

sét, újabb kölcsönösen előnyös formák kialakítását. Kenan Evren, a Török Köztársaság elnöke, kedden délelőtti hivatalában fogadta Lázár Györgyöt. A miniszterelnök elnöke tolmácsolta Losonczi Pál üdvözlését, személyesen is átadta az Elnöki Tanács elnökének jókívánásait Kenan Evrennek köztársasági elnökké választása alkalmából. A megbeszélésen, amelyen jelen volt Bülemd Ulusu török miniszterelnök, továbbá az ankarai magyar és a budapesti török nagykövét is — kölcsönös megegyezéssel állapították meg, hogy a hétfői kormányfői tárgyalások szerint sikerül továbbhaladni a kapcsolatok és elsősorban a gazdasági kontaktusok bővítésében.

Délben Lázár György szállásán fogadta Nuş Kusculut, a török kereskedelmi és iparkamarák szövetségének alelnökét és Nurettin Koca-

kot, az építőipari vállalkozók szövetségének elnökét.

A beszélgetés folytatódott sokkal szélesebb körben este Isztambulban, ahová Lázár György és kísérete délután érkezett meg a török kormány különgepjével. Itt az ország legnagyobb városában és egyben gazdasági, kereskedelmi életének központjában az üzleti körök mintegy 200 képviselője gyűlt össze a kereskedelmi kamarák székében, hogy a magyar miniszterelnökkel találkozzon.

Lázár György a nap folyamán látogatást tett a törökországi művelődés két jelentős intézményében.

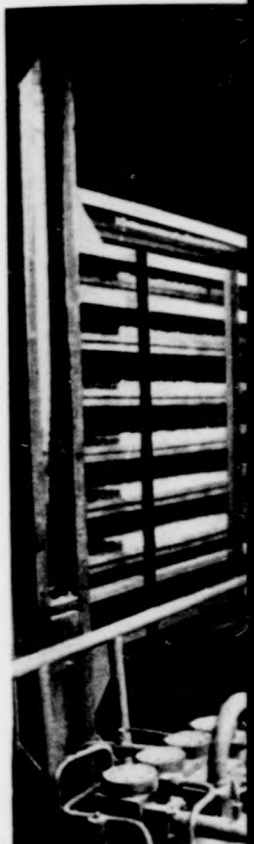
Este Bülemd Ulusu vacsorát adott Lázár György tiszteletére a magyar kormányfő szállásán, az isztambuli Sheraton szállóban. A vacsorán a két miniszterelnök pohárköszöntőt mondott.

Lázár György szerdán délután utazik haza Törökországból.

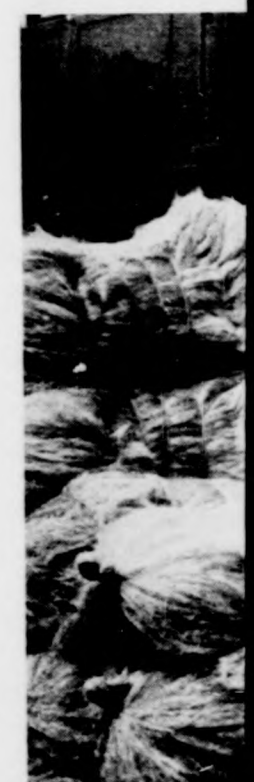
Kenc

A kenderfeldolgozás

A feldolgozás során gyártanak

A jó minőségű

Csévéken a

Népgazdasági terv

Ezután Nyikolaj Bajbakov miniszterelnök-helyettes, a Szovjetunió Állami Tervbizottságának elnöke számolt be az 1982. évi népgazdasági terv teljesítéséről és ismertetette a küldöttekkel az 1983. évi tervet.

1982-ben a Szovjetunió nemzeti jövedelme 460 milliárd rubellel, azaz 2 százalékkal több, mint az előző évben. Ennek az összegnek mintegy 80 százaléka a fogyasztási alapban kerül felhasználásra.

Az idén azok az ágazatok nőttek gyorsabb ütemben, amelyeknek fejlődésétől nagymértékben függ a műszaki előrehaladás és a gazdaság egésze teljesítőképességének növekedése. Ilyen ágazat a gépgyártás, a vegyipar, az olajvegyipar, a gázipar. Az ipari termelés növekedésének csaknem háromnegyede a termelékeny-

ség emelkedésének javára írható.

A szovjet mezőgazdaság 1982-ben a számítások szerint 124 milliárd rubel értékű terméket állít elő — 3 százalékkal többet, mint az előző évben.

Az SZKP XXVI. kongresszusának határozataival összhangban ebben az évben is jelentős, a lakosság életkörülményeit javító intézkedéseket hajtottak végre a Szovjetunióban. Növekedett a szénbányászatban és a bányavédelemben dolgozó munkások és alkalmazottak alapfizetése és munkakörülményeinek javítása.

Ezeknek az intézkedéseknek az eredményeként 1982-

Albán népi gyűlés — új államfő

Tirana, 1982. november 23. (MTI—ATA) — Hétfőn megtartotta alakuló ülését az új-jáválasztott albán népi gyűlés.

Először a népi gyűlés elnökének megválasztására került sor, majd elfogadták az ülészak napirendjét és megválasztották a népi gyűlés elnökét.

Az albán népi gyűlés (parlament) elnökévé Pali Miskát választották meg.

Az elnökség elnöke (államfő) — az egészségi állapota miatt lemondott Hadzsi Lesi helyett — Ramiz Alia lett, aki eddig az Albán Munkapárt Központi Bizottságának titkára volt.

Végül a parlament megerősítette hivatalában Adil Carcani miniszterelnököt és megbízta őt az új kormány megalakításával.

Madridi értekezlet

Madrid, 1982. november 23. (MTI) — A madridi találkozó keddi plenáris ülésén az amerikai küldöttség helyettes vezetőjének szeptében kinevezett Robert Dole szenátor kért szót. A konferencia protokoll-listáján nem szereplő szenátor mindössze egy beszéd erejéig kapcsolódott be a találkozó munkájába.

Az európai béke és biztonság kérdéseivel foglalkozó madridi értekezlet mostani, őszi szakaszán eddig elhangzott amerikai megnyilatkozások a visszafogottság jellemezte. Ugy tünik, Dole szenátornak jutott az a szerep, hogy keményebb megfogalmazásban ismétlje el az 1980 ősze óta már jó néhány alkalommal vádaskodásokat. Egyebek között azt, hogy „a szocialista országok elmaradtak a helsinki zárókormány teljesítésében”. A szenátor kijelentette, hogy „az Egyesült Államok pozitívum foganadna, ha a kelet-európai országok változtatnának eddigi politikájukon, a madridi találkozó tanúsított magatartásukon”. Majd azt hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok „a kelet-nyugati kapcsolatok légkörének javítására törekszik”. Hozzátette, hogy Washington „kész elismerni saját fogyatékoságait is”, de hogy mit ért ezen, arra nem tért ki.

Az amerikai felszólalásra Jurij Dubinyin nagykövét, a szovjet küldöttség helyettes vezetője válaszolt. Emlékeztetett arra, mi a madridi tanácskozás rendeltetése és hangsúlyozta, hogy a mostani találkozó egyéb fórumainak munkáját csak a konstruktív, érdemi felszólalások viszik előbbre. „Az imént hallott politikai kinyilatkoztatás — mondotta — nem tartozik ezek közé.” Rámutatott: Dole szenátor felszólalásából az volt érezhető, hogy az Egyesült Államok a helsinki zárókormányt azonosítják kívánja valamely ország alkotmányával. A helsinki dokumentum nem egyetlen állam törvénye, azt senki sem sajátíthatja ki magának. „Olyan dokumentum az — emelte ki — amely az érdekek egységén alapszik, ezért Helsinkiire hivatkozva nem lehet egyetlen országot sem pellengérré állítani.”

Dubinyin a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a szovjet küldöttség a madridi találkozó nem a kétségtelenül megjelölt ellentéteket kívánja felérősíteni, hanem előremutató, építő jellegű megoldásokra törekszik.

A keddi, mindössze félórás plenáris ülésen csak a két nagyhatalom képviselője kért szót. A konferenciához közelálló sajtókörökben kiemelték a szovjet delegátus mértékű tartó, érvelő hozzászólását.

Szerdán a küldöttségvezetők nem hivatalos találkozójaival folytatja munkáját a madridi találkozó.

Mintegy 500 hektár új ültetvény valósul meg

Tanácskozás a szőlőtelepítésről és feldolgozásról

Kedden délelőtti tanácskozási tartottak Debrecenben, az Akadémiai Bizottság székében azoknak a termelőszövetkezeteknek a vezetői, szakemberei, amelyekben az elmúlt esztendőben — jelenlegi megyei tanácsi támogatással — korszerű szőlőültetvényeket létesítettek az Eger—Mátra-vidéki Borkom-bináltársulva.

Andrási Géza, a termelési rendszer vezetője adott tájékoztatást a hajdúhadházi Új Barázda Tsz geszterségével működő szőlőtermelési társulás munkájáról és eredményeiről. Elmondotta többek között, hogy az együttműködés keretében a kombinált megfelelő fajtájú és minőségű oltványokkal, szaktanácsadással és technológiával segítette és segíti a taggazdaságokat, s a következő esztendőben a feldolgozásban kívánnak szorosan együttműködni a tsz-ekkel.

Tóth Pál, a megyei tanács mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának csoportvezetője az öt esztendővel ezelőtti aláírt társasági szerződés óta eltelt időszak legfontosabb eredményeit összegezte. Elmondotta többek között, hogy megynében 1302 hektár a nagyzemmi szőlő

területe, ebből közel 700 hektár a korszerű telepítés, illetve felújítás. A társulás keretében mintegy 500 hektár új ültetvény valósul meg a megyében, s ebből öt termelőszövetkezetben 80 hektárnál nagyobb a szőlőültetvény.

A következő esztendő legfontosabb tennivalói közé sorolta az ápolás, gondozás mellett a feldolgozást. Nyolctízezer tonna évenkénti termékre fordulás után. Ehhez nagy kapacitású feldolgozóra van szükség. A program szerint a kombinált együttműködve ilyen épület megépítését. Jelenleg Hajdúbagoson van egy kis kapacitású feldolgozó. Ez azonban csak a termés egy részét képes fogadni.

Juhász Imre, a hajdúhadházi Új Barázda Tsz elnöke a kombinált és a termelőszövetkezetek közötti kapcsolatot értékelte. Kiemelte, hogy a munka első szakaszában — a telepítés idején ez elismerésre méltóan jó volt — hasonlólt várnak majd a későbbiek során, amikor a nagy területű új telepítésű szőlőültetvények termőre fordulnak.

Munkarend-változások

A rendelkezések értelmében december 11-én szombaton és 1983. január 2-án vasárnap pénteki munkarend szerint kell dolgozni. December 24-én pénteken szabadnap, december 31-én

pénteken pedig heti pihenőnap lesz. 1983-ban az ünnepek szombat, vasárnap, hétfő napokra esnek, ezért ünnepek körüli munkarend-változtatás nem lesz. (MTI)

MX

REAGAN ELNÖK DÖNTÉSE

WASHINGTON, 1982. november 23. (TASZSZ) — Az amerikai kormányzat új, veszélyes lépést tett a hadászati fegyverkezési verseny és az atomháborúra való készülődés útján — állapította meg az elnök hétfői beszédét ismertetve a TASZSZ szovjet hírugynökség.

Reagan elnök közölte a kongresszussal, hogy döntést hozott száz új, atomtöltettel ellátott MX típusú interkontinentális ballisztikus rakéta telepítéséről. Ezek a rakéták, amelyeket a Pentagon első csapásmérő fegyvereként tekint és amelyeket szemérmetlen módon peacekeepernek (a béke védelmezőjének) neveznek, egyenként tíz, különálló és egyedi irányítású robbanófejet hordoznak. A rakétákat Wyoming szövetségi államban, a Cheyenne város közelében fekvő Francis Warren légitámaszpont „szuperzárd” indítósilóiban, „sűrítve” telepítik. Reagan utalt arra is, hogy a jövőben növelhetik a rakéták számát. Az új rakétarendszert a tervek szerint 1986 végén állítják hadrendbe. Az MX-rakéták telepítési programjának összköltsége a hivatalos — és a kormányzat által nyilvánvalóan alacsonyabban tartott — becslések szerint 26 milliárd dollárra rúg.

Hogy a kormányzatnak az MX-rakéták telepítéséről hozott döntését valahogy igazolni próbálja, az amerikai elnök tudatos hamisításhoz folyamodott a Szovjetunió és az Egyesült Államok nukleáris ütőerőinek egymásra vonatkoztatott adatait illetően. Megfigyelők megjegyzik, hogy az MX-rakétarendszer telepítése szerves része az amerikai vezető körök fokozott erőfeszítéseinek, amelyeknek célja az amerikai és a szovjet hadászati erők közötti egyensúlyának felborítása, a Szovjetunióval szemben katonai fölény elérése, mégpedig az atomtöltetű amerikai rakéták arzenáljának mennyiségi és minőségi tökéletesítése útján. Az egyenként tíz robbanófejet hordozó száz ilyen típusú rakéta telepítése a valóságban a robbanófejek számának ezerral való növelését vonja maga után. A hadászati fegyverzet növelését célzó több programot — Trident rakétákkal felszerelt tenger-alattjárók, B—1-es nehézbombázókból álló új légierősítés és a földi, légi és tengeri telepítésű robotrepülőgépek létrehozására irányuló tervek — számításba véve elmondható, hogy Washington gyorsan növelni akarja az általa birtokolt nukleáris fegyverek mennyiségét, mégpedig az eddigi 10 ezerről 16—18 ezerre.

Különösen veszélyes az amerikai hadászati erők növelésének az MX-rakétákban megtestesülő láthatatlan, „melyben zajló” formája, azaz az atomfegyverzet gyors minőségi tökéletesítése, találati pontosságának növelése, az atomfejek robbanóerejének, valamint ama képességének fokozása, hogy védett, „pontoszerű” célokra csapást mérjenek. Eppen ezek a jellegzetességek teszik nyilvánvalóan előcsapás-mérővé, azaz a nukleáris agresszió kiindulásának eszközevé ezt a fegyvert.

A Reagan által bejelentett új rakétarendszer-telepítési program még az Egyesült Államokban is nyomban heves bírálatok hullámát indította el.

A Szovjetunió debreceni főkonzulátusának köszönetnyilvánítása

A Szovjetunió debreceni főkonzulátusa mely háláját fejezi ki a párt-, állami és tanács szerveknek, társadalmi szervezeteknek, a vállalatok, hivatalok, mezőgazdasági termelőszövetkezetek, és

tanintézetek kollektíváinak, a Magyar Néphadsereg egységeinek, az állampolgárok-nak, akik részvételük nyilvánították a főkonzulátusnak Leonid Iljics Breznyev elhunytá alkalmából.

A KÖZÉLET HÍREI

Bécsben kedden folytatódott a magyar—osztrák parlamenti tárgyalások. Az országgyűlés küldöttsége Apó Antal vezetésével hétfőn érkezett ötnapos hivatalos látogatásra Ausztriába.

A magyar delegáció kedden Bécs nevezettségével ismerkedett, majd látogatást tett dr. Rudolf Karchschlager szövetségi elnökkel és dr. Willibald Pahr külügyminiszterrel. Anton Benya, az Osztrák Nemzeti Tanács elnöke kedden ebédet adott a magyar parlamenti küldöttség tiszteletére.

A KISZ Hajdú-Bihar megyei bizottsága november 23-án tartotta a délutáni órákban soron következő testületi ülését, melynek során a bizottság jelentést hallgatott meg és fogadott el a Kereskedelmi és Vendéglátó ágazati KISZ-bizottság tevékenységéről, az Alkotó Ifjúság mozgalom tapasztalatairól és további feladatairól, illetőleg tájékoztatást a megyei bizottság 1982. évi nyári építőipari tevékenységéről.

ág elnöke
örgyöt

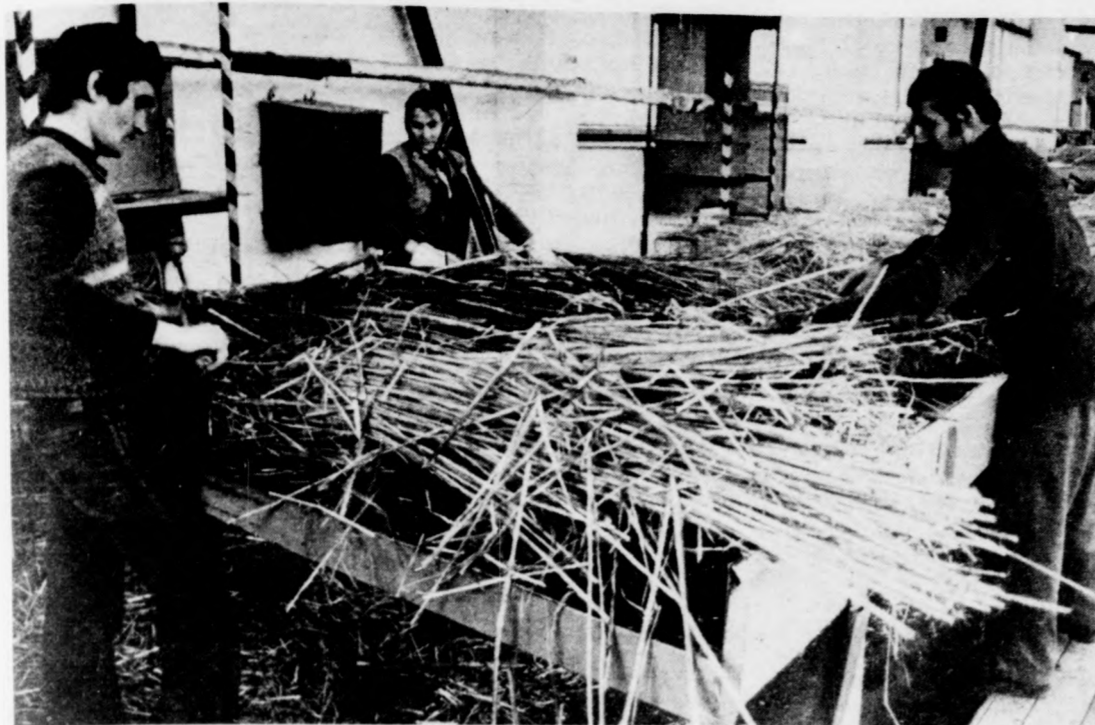
ipítőipari vállalkozók
ének elnökét.
szelgetés folytatódott
zelesebb körben este
ulban, ahová Lázár
és kísérete délután
meg a török kor-
longépével. Itt az
legnagyobb városá-
gyben gazdasági, ke-
mi életének központ-
üzleti körök mint-
képviselője gyűlt
kereskedelmi kama-
zában, hogy a ma-
nizsterelnökkel talál-

György a nap folya-
ogatást tett a török-
művelődés két jelen-
rnyében.

Bulend Ulu su vacso-
Lázár György tisz-
a magyar kormányfő
n, az isztambuli
n szállóban. A vacso-
er miniszterelnök po-
ntot mondott.

György szerdán dél-
azig haza Törökör-

Kenderfonal, bútorlap Komádiból

A kenderfeldolgozó gépsort modern etetővályú segítségével „táplálják”

ÖNTÉSE

ofeszítéseinek, ame-
célja az amerikai és
et hadászati erők hoz-
egyes egyensúlyának
ása, a Szovjetunióval
n katonai fölény el-
megpedig az atomtöl-
berikai rakéták arze-
k mennyiségi és mi-
tökéletesítése útján
enként tíz robbanófe-
tőző száz ilyen típusú
telepítése a világág-
robbanófejék számá-
rral való növelését
maga után. A hadász-
verzej növelését célzó
rogramot — Trident
kal felszerelt tenger-
ök, B-1-es nehé-
zokból álló új légi-
a földi, légi és tengeri
sú robotrepülőgépek
zására irányuló tervek
nításba véve elmond-
ogy Washington gyor-
velni akarja az általa
ly nukleáris fegyverek
ségét, mégpedig az
10 ezerről 16—18 ezer-

nösen veszélyes az
aj hadászati erők nö-
nek az MX-rakéták-
testesítő láthatatlan,
en zajló” formáján,
az atomfegyverzet
minőségi tökéletesítése,
pontosságának nö-
az atomfejék robban-
nek, valamint ama-
ének fokozása, hogy
„pontoszerű” célokra
mérjenek. Eppen ezek
zetességek teszik nyil-
ban előcsapás-mérővé,
nukleáris agresszió
antásának eszközevé
gyvert.

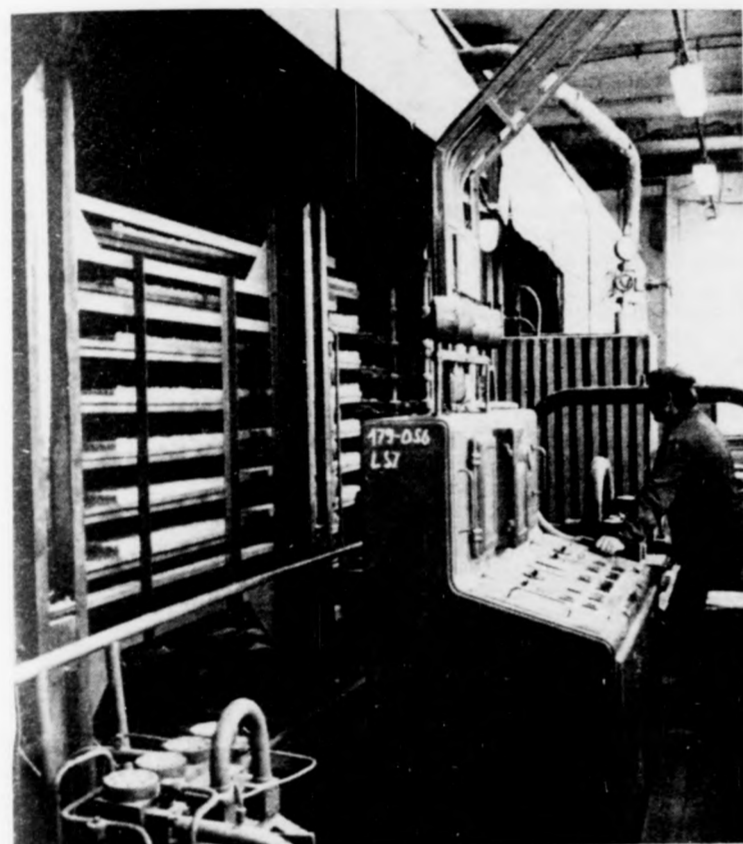
ban által bejelentett
ketarendszer-telepítési
m még az Egyesült Ál-
ban is nyomban heves
g hullámát indította

preceni
netnyilvánítása

zetek kollektívának,
yar Néphadsereg egy-
ek az állampolgárok-
ik részvételüket nyilv-
a főkonzulátusnak
d Iljics Breznyev el-
alkalmából.

ÁIREI

ISZ Hajdú-Bihar me-
bizottsága november
tartotta a délutáni
n soron következő tes-
tülését melynek során
tság jelentést hallga-
eg és fogadott el a Ke-
elmi és Vendéglátó
KISZ-bizottság tevé-
geről, az Alkoto If-
mozgalom tapasztala-
s további feladatairól,
g tájékoztatót a me-
zottság 1982. évi nyá-
tőipari tevékenységé-

A feldolgozás során keletkezett pozdorjából bútorlapot gyártanak

A jó minőségű szálakat feldolgozásra továbbviszik

Csévéken a fonal (Fotó: Kalmár István)

Nagy hagyományai vannak Komádiban a kenderfeldolgozásnak. Több mint hatszázan dolgoznak a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat gyárában, ahol az idei termelési érték már megközelíti a 170 millió forintot. Az alapanyagot, a kendert 12 békési és hajdú-bihari termelőszövetkezettől kapják. A szövetkezeteket és a gyárat ötéves termeléstési szerződés köti össze.

A kenderfonógyár Komádi egyik fontos ipari bázisává vált az utóbbi időben. Ma már 23 szocialista brigád dolgozik az üzemben, s hogy nemcsak a munkában járnak élen, azt az is bizonyítja, hogy a legutóbbi Korunk Válsága vetélkedőn 15 brigád részvételével kellett házi selejtezőt tartani, s a legjobb a megyei döntőbe is bekerült.

Képriportunk a gyár technológiai műveletei közül mutat be néhányat.

A cselekvési egység erősítéséért...

Beszámoló taggyűlés a Balmazújvárosi ÁFÉSZ pártalapszervezetében

Abban, hogy Balmazújváros képe egyre városiasabb, kétségtelenül nagy szerepe van az AFÉSZ-nek is.

A Hajdú étterem 1977 februárjától, az iskolaközi 4. számú ABC-áruház 1978-tól, a Márka presszó és ABC-áruház 1980 szeptemberétől szolgálja ezt a szerepet. Mindenekelőtt a jobb lakossági ellátással, de a település képét illetően is, hiszen az épületek becsületére válnának a megyeszékhelynek is. Már az átadáshoz közeledik a százharminc négyzetméteres nagyhegyesi ABC-áruház építése, hogy a jövő hónaptól lényegesen jobb feltételeket teremtsen az ottaniak ellátásában, s folyamatban van Balmazújvárosban a piactéri ABC-áruház, s a Gábor Áron utcai vegyesbolt építése is.

A fejlődés most már kétségtelenül lassul. A jelenlegi gazdasági körülmények közepette azonban már ezeknek a fejlesztéseknek is örülni kell.

Mindennek megvalósítása, valamint az AFÉSZ tevékenységi körébe tartozó felfelvásárlási, kiskereskedelmi, ipari és vendéglátási feladatok eddigi ellátása és „hogyan tovább”-ja szerepelt a vita kerestűzében hétfőn este a Hajdú étterem különtermében tartott tanácskozáson. Az alapszervezeti vezetőség beszámolója indukálta is a vitát.

Hogy a vásárló elégedett legyen

A szövetkezet üzletpolitikai tevékenységének központjában az állt, hogy a tervek teljesítésével lehetővé tegyék a lakosság jobb áruellátását. Az év során, a már

rendelkezésre álló adatok alapján az árbevétel kedvezően alakult, a tervezettnél jobb lett. Ebben nyilván több tényező is közrejátszott, de az is, hogy az AFÉSZ párt- és gazdasági vezetősége számított a szocialista brigádokra a tervteljesítésben, a jobb munkaszervezésben és az energiával, anyaggal való takarékoskásban.

A beszámoló feletti vitában nagy hangsúlyt kapott az ötnapos munkahétre való átlás, amit az AFÉSZ ötszázhusz tagú kollektívája lényegében változatlan létszámmal oldott meg. Jóllehet egyes ágazatokban csökkent a létszám. Éles vita volt az áthúzódó beruházásokról is.

Mindebből a feladatok jobb megoldásának szándéka és felelőssége csendült ki az objektív feltételek, üzletek, éttermek stb. gyarapítását és a szubjektív feltételek jobb megteremtését illetően egyaránt. Mert fontos a szükséges üzlet, az ABC-áruházak megléte, de nem elhanyagolható a kereskedelmi részlegben dolgozók viselkedése sem. Ezt erősítette meg a beszámoló egyik megfogalmazott feladata: „A dolgozókkal meg kell értetni, hogy sokat tehetnek a közhangulat javításáért, lehetőségeink reális megítélésében. Ezt különösen azzal érhetjük el, hogy a vásárló elégedett legyen azzal amit vesz, de azzal is, ahogy kiszolgálják...”

Talán sosem volt ez olyan fontos, mint a mostani nehezebb időkben.

„A politika ütközőpontja”

Az AFÉSZ feladatainak szemszögéből vizsgálták az

ötvennyolc tagú pártalapszervezet tagjai a szervezeti élet elmúlt évi fejlődését is. Miközben élénken vitáztak arról, hogy az alapszervezet tagjának viszonylag magas pártiskolai végzettsége megfelelően hasznosul-e avagy nem, egy perccig sem vonták kétségbe annak a megállapításnak az igazságát, hogy „a kereskedelmi dolgozó” a politika ütközőpontja”, felkészültségére, politikai és általános műveltségére szükség van. Ennek megszerzésében, elősegítésében fontos szerepe van az alapszervezet kommunisztáinak.

Ha igaz, márpedig igaz, hogy minden pártszervezet eszmei-politikai, cselekvési egységéért naponta újra és újra meg kell küzdeni, akkor el kell ismernünk, hogy a Balmazújvárosi AFÉSZ-pártszervezet is ezt tette ez évi beszámoló taggyűlésén. A meglévő eszmei-politikai egységhez az összehangolt cselekvést, a cselekvési egységet teremtette meg.

A beszámoló jól átfogta az egyes munkaterületeket, de jogos volt a felszólaló párttagok több bíráló észrevétele is, miszerint bizony lehetett volna egy kicsit kritikusabb, mert van még javítandó az alapszervezet életében a taggyűlési megjelölés, a politikai oktatásban való részvétel, s általában a munka átmondott végrehajtása terén. Igaz az is, hogy ha jó a politikai iskolai végzettség szintje, akkor megengedhetetlen, hogy nincs a propagandistának megfelelő helyettese, s elfogadhatatlan az évközi taggyűlésen olykor mutatkozó passzivitás is.

Reméljük, hogy a beszámoló taggyűlés pezsög, helyenként éles vitája e téren máris előrelépést jelent.

Hornyák András

MUNKAHELYI KÖZÉRZET

A múltkor vidéken jártam, és az egyik bácskai faluban bekopogtam régi ismerősömhöz. Borozgatás közben csak úgy mellékesen közölte, most már nem a Szabadság Termelőszövetkezetben dolgozik, hanem az Új Életbe kérte felvételét. „Oda megy az ember, ahol többet keres!” — mondtam én szintén csak úgy mellékesen, de azért kicsit rácsodálkozva, mert úgy tudtam, hogy a Szabadság a legjobb közös gazdaságok egyike a környéken.

„Vagy inkább oda, ahol jobban érzi magát!” — válaszolta a gazda az előbbi megjegyzésemre. Elpanaszolta aztán, hogy tavaly fiatal mezőgazdász került a szövetkezetbe. Nem a korá miatt van rá panasz, hanem a modora miatt. Mogorva. Csak foghegyről, immel-ámmal köszön az embereknek. Amikor ezt szövétték, azt válaszolta kemény hangon: „Nem azért vagyok én itt, hogy mindenkinek köszöngessek, hanem azért, hogy minél többet termeljek!”

„Erre mi hárman, idősebb gazdák, elhatároztuk, hogy átíratkozunk a másik termelőszövetkezetbe. Igaz, hogy az rosszabb földön gazdálkodik, meg távolabb is vannak a földjei, de ha meglát az elnöke, már messziről köszön, sosem tudom megelőzni...” — így az én ismerősöm, akinek esetén azóta is gyakran elgondolkodom. Tűnődöm: igaza volt? Azt hiszem: igen. Inkább a munka nehezebbikét választotta, a munka rosszabb körülményeit, de a derűsebb, otthonosabb légkört.

Vannak üzemek, ahol gyakran végeznek felmérést. Az egyik megye középüzemében kiosztott véleménykutatató ívek a következők voltak: Elégedett-e a munkájával? Van-e valami kívánsága? Mi a véleménye az üzem vezetőiről? Másnap összeszedték a kérdőlapokat és harmadnapra már a vezérigazgató asztalán állt a „munkások hangulatáról készült felmérés” megfellebbezhetetlenül, de természetesen hamis képet mutató. Mert persze, az emberek a kérdőlapok szerint elégedettek voltak a munkájukkal, jó volt a munkahelyi közérzetük és a legjobb véleményvel voltak az üzem ve-

zetőiről. Nyilván, hogy ez az utóbbi érdekelte a vezérigazgatót.

Az ilyen hamis kérdés-felelet játékot sosem ad valós képet a hangulatról. Régen rossz, ha már így kell megállapítania egy üzem vezetőinek, hogy milyen a rájuk bízott emberek hangulata. Mert nem csak a termelést bízták az üzem vezetőire, s nemcsak a gazdálkodásról kell számot adniuk, hanem az emberekről, munkájukról, hangulatukról is. Ha egy igazgató csak ilyen kérdés-feleletek után vár választ arra, hogy milyen üzemében a hangulat, akkor ez a válasz nem lehet más, mint: rossz. Elégtelen. Mert a vezetés is elégtelen.

Egy ilyen helyére nem való igazgatóval próbáltam egyszer szót váltani, de azzal torkolt le, hogy neki elsősorban a fegyelmelés a feladata. Az emberekkel erős kézrel kell bánni — vélte —, mert csak így tudja a rábízott tervfeladatot teljesíteni.

A munkahelyi légkör kialakítása nem fegyelmelés, hanem emberség. A kettő azonban nem zárja ki egymást. A fegyelm mellett elfér az emberség és a jó munkahelyi légkör sosem nélkülözi a fegyelmezett munkát. Sőt elősegíti!

Ne csak beszéljünk ezekről a gondokról, tegyünk is megoldásukért valamit. Az első, a leglényegesebb, hogy a vezetők kiválasztásánál ne csak a végzettségét nézzék a jelöltnek, hogy milyen tudása van egyetemi fokon, hanem azt is, milyen az emberismerete elemi fokon.

Mert ez az utóbbi teszi, tetheti alkalmassá arra, hogy igazi vezető váljék belőle és az általa irányított üzemben igazi munkahelyi légkör alakuljon ki.

Illés Sándor

**A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI
KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI TANÁCS
TÁJÉKOZTATÓJA**

Nincs vész...

... és mégis jelez a vészjelző. Hányszor látjuk ezt a helyzetet. Legtöbbször olyankor figyelhetjük meg, amikor tiltott helyen áll meg, netán várakozik az autó. Megtévésztő a jelzés, de annyira nem, hogy ne lehessen fölfedezni benne a turpisságot. Gazdája a tilosban jár. Láttam már olyan sárgát villogó autót, amelyiknek a tulajdonosa a gyújtást sem vette le a motorról, s a pöffögő járgány vígan hirdette gazdája felelőtlenségét. Mert felelőtlenségről van szó ilyen esetekben. Főleg olyan helyeken, ahol a közlekedés folyamatoságát veszélyezteti a külső sávban otthagyt gépkocsi.

Debrecenben például a főposta melletti autóbuss megálló és a Püspöki palota közötti útszakaszon fordul elő sokszor a vészvillogó használatával várakozó autó. Akik a Nagytéplom felől jönnek, rendszerint csak későn észlelik, s csak a gyalogátkelőhely után térnének a belső sávba. Ternének... ha tudnának. Mert ilyenkor a belső sáv is telített, s a visszastartás nem megy némi tumultus nélkül. Néhány esetben csak hajszállal kerülül el a koccanást itt a belső sávba igyekvő autók.

Tudom, sokszor indokolatlan a tiltás. Azt is tudom, hogy a várakozni tilos táblánál engedékeny a KRESZ. Ha a tulajdonos járműve közlekedésben marad, öt percig várakozhat az autó. S nem volt még szörösszívű rendőr, aki stopperrel mérte volna az öt percet ilyen esetekben. De a megállni tilos tábla legtöbbször olyan helyeken van, ahol valóban forgalmi akadályt jelent meg a megállás. S ha a legfőbb rendcsinálási vezérel, a forgalom folyamatosága csorbát szenved, ott engedékenység ide, jóindulat oda, elkéj a büntetés, akár villog a vészvillogó, akár nem.

Mert ne feledjük el, hogy még azokban az esetekben is, amelyekben valóban műszaki okok miatt nem képes az autó továbbmenni, a tulajdonosnak a legrövidebb időn belül el kell távolítani kocsiját, ha az zavarja a közlekedést. Ha nem ezt teszi, akkor megkettőződik a vész, ami a műszakilag kifogástalan autó mellett is megjelenik, a bírságoló rendőr képében.

(Göz)

Néhány téli jó tanács

Az évszakok változása különös hatással van a gépjárművezetők fizikai, lélektani képességeire. Talán egyetlen évszak sem állítja olyan komoly megpróbáltatások elé a gépjárművezetőket, mint a tél.

A telet nemcsak a nagy pelyhekben szálló fehér hó, a hideg, a zúmarás fák jelzik, hanem az is, hogy sokkal nehezebb és veszélyesebb a gépjárművezetés. Ilyenkor a közúti közlekedés rendjének, a közlekedési szabályoknak, az előírásoknak a legesélyesebb megsejtése is igen súlyos következményekkel járhat, esetenként tragédiával végződhet.

A rosszabbodó látási viszonyok miatt nehezebben észlelhetők a jelzések. Esetenként láthatatlanná válnak az útburkolati jelek, az úttest széle, vagy éppen a felelőzőn. Télen mindenképpen nagyobb figyelemösszpontosításra, önuralomra és más vezetési módszerekre van szükség, mint a többi három évszakban. Ismeretes, hogy sáros, csúszós vagy éppen jeges úton a vezető nem mindig tud ura maradni járművének, ha nem számol kellőképpen a megváltozott helyzettel.

A gépkocsi a legkisebb fékezésre is „megfarolhat”, az úttesten keresztbe állhat, az útról árokba csúszhat. Az időjárás és a látási viszonyok megváltozása megköveteli, hogy körültekintőbben, nagyobb figyelemmel vezessük járművünket.

Közlekedésünk során nagyobb figyelmet kell szentelnünk a közúti jelzőtáblákra, a vasúti átjárókra, az elsőbb-

segre utaló jelzőtáblákra. Téli nem szabad a féket hirtelen és erőteljesen lenyomni, hanem csak „érezsél”, többször egymás után. A vezetési technika megváltoztatása mellett igen fontos az, hogy át tudjunk állni az alacsonyabb sebesség alkalmazására. Kőben való vezetésnél fontos a látáshoz mért sebesség alkalmazása, az úttesten a szigorú jobb oldali közlekedés betartása és a tompított fényező használata. Előzések, kikerülések és kitérések alkalmazásával fokozottan ügyeljünk a szabályok betartására. Más jármű követése esetén a követési távolság megtartására. Ügyeljünk a helyes súlyelosztásra is, az utasok szabályos elhelyezkedésére, a rakomány előírás szerinti felrakására és megfelelő rögzítésére. Télen korábban sötétedik, ezért fordítsunk nagyobb gondot a világításra és a jelzőberendezések kifogástalan működésére. A téli közlekedés veszélyei közül ne feledkezzünk meg az úttesten rögzülő, önfeledten hólabdázó és iökedőven kergetőző gyermekekről sem.

Az ismertett néhány jó tanács megszívlelése és betartása minden járművezető saját érdekében szem előtt tartandó fontos feladat. Nagyobb figyelemmel, a közlekedési szabályok maradéktalan betartásával el lehet érni, hogy a téli időszakban jelentkező, a közlekedés biztonságát fenyegető veszélyeket, baleseteket megelőzhetjük.

Kónya Jenő
rendőr őrnagy

Cél a gyermekbalesetek megelőzése

Az oktatási intézmények állami, társadalmi és hatósági szervek több irányú intézkedése ellenére nem csökkent a gyermekbalesetek száma. A gyermekbalesetek megelőzése érdekében végzett munka mindannyiunk alapvető feladata, ezért további összefogásra van szükség.

Az MKBT a művelődési-ügyi szervekkel közösen az iskolák a közlekedésbiztonságról mozgalom keretében negyedik ízben hirdette meg a Tanuljunk együtt közlekedni elnevezésű családi vetélkedőt.

Debrecenben a KLTE Gyakorló Általános Iskolában, Tamás Andrásné tanárnőtől, a Békéssy Béla utcai Általános Iskolában Tamás Zoltánné tanárnőtől, a Nógrádi Sándor Általános Iskolában Kiss Károly tanár, szakreferenstől és a Balmazújvárosi 4. számú Általános Iskolából Derzsi Bálintné igazgatótól érdeklődtünk a vetélkedősorozat előkészületeiről.

Valamennyien elmondották: a kiküldött feladatlapokat szétosztották, s a szülői munkaközösség bevonásával széles körű szervezői munka indult. Minden feltétele megvan annak, hogy még sikeresebb legyen a vetélkedősorozat. Ezúton is kérjük az általános iskolás korú gyermekek családait, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a versenyeken, ezzel is erősítve az iskola és a család még szervezettebb összefogását, a gyermekek szabályos közlekedésre való nevelése érdekében.

Magángépjármű-vezetők továbbképzése az MGM-ben

Országos jelenség a közlekedésben, hogy emelkedik a súlyos és halálos közúti balesetek száma. Ezt a szakemberek egyértelműen a felelőtlenséggel, gondatlansággal, esetenként a közlekedési szabályok alkalmazásának tévesen megítélésével, járványosul terjedő gyakorlatával indokolják.

A szabályok durva megsértése — akár tudatos, akár szabályértelmezési bizonytalanságból ered — mindig a veszélyhelyzet bekövetkezését eredményezi.

Figyelembe véve, hogy a munkába jövet vagy a munkából hazafelé menet bekövetkező balesetek is üzemi balesetek számítanak, a vállalatok felelőssége — és érdekelttsége is — e téren fokozódik.

Az erkölcsi tényezőkon túl a vállalati és a társadalmi érdek is szükségessé teszi a magángépjármű-vezetők rendszeres, folyamatos továbbképzését, közlekedési ismereteik felfrissítését.

A balesetek számának csökkentése, embertársaink védelme érdekében a Magyar Gőrdülőcsapágy Művek közlekedésbiztonsági csoportja a gépkocsi-vezetői jogosítvánnyal rendelkező dolgozók részére 6 órás KRESZ továbbképző tanfolyamot szervezett a megyei közlekedésbiztonsági tanács közreműködésével. A továbbképzésen szó volt: a defenzív vezetésről és alkalmazásáról, a KRESZ fontosabb szabályairól, megtörtént közúti balesetekről, balesetekkel kapcsolatos bírósági állásfoglalásokról.

A továbbképzésen 130 dolgozó vett részt és kapta meg az MKBT-től a továbbképzést bizonyító igazolványt. A részben kísérletnek is szánt, vállalaton belüli továbbképzés bebizonyította, hogy a jelenlegi körülmények között ez az egyetlen módja a folyamatos, rendszeres továbbképzésnek. A résztvevők is jónak tartották ezt a képzési formát, és a jövőben is igénylik azt.

Az MGM közlekedésbiztonsági csoportja

Közlekedésbiztonság az Állami Biztosító tükrében

A közlekedésbiztonság ellen vetők előbb-utóbb kapcsolatba kerülnek azzal a szervezettel, amely munkája során tükörképet mutat be autósokról, motorosokról, de gyalogosokról, kerékpárosokról, mopedekekről is. Az Állami Biztosítóról van szó, amelynek Szabadság útján levő kárfelvévőhelye előtt ilyenkor késő ősszel egy napon egymás után sorakoznak a kárvallottak, akik nem kényszerültek fel a hirtelen fagyra. Kezdődik a téli szezon.

— Vajon az idén megkezdődött-e már? — kérdeztük Egri Béláné dr.-t, a gépjárműkár-rendezési fiók vezetőjét.

— Még nem volt ilyen napunk az idén, de tény: ha akármilyen csapadék esik Debrecenben vagy más városban, vagy vidéken, két óra múlva megjelenik az első behorpadt autó, hogy becsússzunk fel a kárt.

— S vajon hányan vagyunk egy évben olyanok, akik nem mérték fel helyesen a forgalmi és útviszonyokat, akik kellő óvatosság hiányában szenvedő alanyai lesznek a közlekedési baleseteknek? Milyen bizonyítványt állít ki rólunk a biztosító?

Milyen a bizonyítvány?

— Olyat, ami megfelel a jelenlegi közlekedési kultúránknak. Ami talán javunkra írható, hogy megszűnt a balesetek számának az a felfutása, amely 1975-től nyolcvanig volt tapasztalható, 1980-tól napjainkig ez azonos szinten van. Természetesen csak azokról a balesetekről beszélünk, amelyekben a biztosító is közreműködik a kár enyhítésére. Jelenleg 10-11 ezer ügyfél foglalkozunk évente. Azaz, nem látjuk meg a benzín áremelkedése miatti forgalomcsökkenést.

— Milyen balesetből van a legtöbb?

— Sajnos, a parkolási művelet közben történik a legtöbb koccanás. Pedig ezeknek nem volna szabad bekövetkezniük, mert az egyik jármű áll, tehát a mozgásban levőnek módjában lenne elkerülnie a bajt. Ebben nyilván közrejátszik az is, hogy kevés a lehetőség a parkolásra, szűk a hely.

— Melyik autós réteg a leggyakoribb karambolozó?

— Az a tapasztalatunk, hogy az újdonsült autósok nagyon vigyáznak. Az úgyszemint régi motorosoknak meg van annyi gyakorlatuk, hogy tudják, meddig tart a saját autójuk, s kellően óvatosak a forgalomban is. A legtöbb balesetet azok okozzák, akiknek két-négy éves a jogosítványuk.

— Mikor éri a legtöbb embert baleset?

— Furcsa, de igen sok komolyabb koccanás keletkezik a piros lámpánál. A gépkocsivezető úgy gondolja, hogy az előtte levő is még éppen átmegegy a sárgára váltó lámpánál. Aztán kiderül, hogy az előtte levő úgy érezte, még meg tud állni. Az eredmény: ráfutásos baleset. Talán csökkentene valamit az ilyen balesetek számán, ha egyre növekvő sűrűségű sávokkal festenek fel az út felületet a lámpa előtt. Így a vezető még azonos sebességnél is azt érezné, gyorsul a kocsija, és eleve jobban vigyázna a zebra és a lámpa jobb megközelítésére.

— Milyen úton intézik el leggyakrabban a gépjármű-vezetőket kárigényét?

Hitellevél a gyakorlatban

— Örömmel számolhatok be arról, hogy sikerült ki-terjesztenünk a hitelleveles módszert. Most már a Debreceni Finommechanikai Vállalatnál, az Autójavító Szövetkezettel, a XIII-as AFIT-tal és a MOMÁL Szövetkezettel is szerződéses viszonyban vagyunk. Az ügyfél kap egy hitelleveletet, amelylyel felkeresi az emlitett valamelyikét. Megcsinálják a kocsiját, s mi meg kifizetjük azt az összeget, amibe a helyreállítás került. Így az ügyfél nem is foglalkozik anyagiakkal, kivéve az önrészesedést. Igen jó, hogy sikerült ebbe a MOMÁL-t is bevonni, mert ő foglalkozik a motor-kerékpárosokkal. Így a kevésbé tehetséges közlekedési résztvevőknek sem kell megelőlegeznie a javítás díját.

És a közlekedési morál?

— Ami a felelősség vállalását illeti, javult a helyzet. Keves az olyan autós, aki anélkül távozik a parkolóból, hogy ne hagyja ott „névjegyét”, ha valami bajt okoz. Olyan már inkább van, hogy nem tudnak megégyezni a felelősség kérdésében, s anélkül, hogy rendőrt hívnának, eltávoznak a helyszínről. Pedig a KRESZ világosan előírja, hogy mely esetekben szükséges rendőrt hívni, s ez az eset is ezek között szerepel. Ilyenkor nekünk kell — sokszor sok idő eltelével — megállapítani a felelősséget, ami elég nehéz dolog.

— Hogyan viselkednek az autósok a biztosítónál? Vannak-e különleges igények?

— Inkább a személyi sérüléssel járó baleseteknél fordul elő, hogy eltér a szubjektív megítélés a miénktől például abban, hogy milyen sérüléssel hány napi ápolás jár. Ami a műszaki problémákat illeti, elenyészően csekély a vitás ügyek száma. Inkább új kocsiknál fordul elő, hogy az ügyfél ragaszkodna a kocsit kicseréléséhez még kisebb sérülés esetén is. Érthető, mert ilyenkor vigyáz legjobban az ember arra, hogy egy karcolás se érje a kocsit, de nem lehet méltányolni. Ilyenkor meggyőzzük az ügyfelet, legtöbb esetben sikerül. Van, aki mást igényel. Az emberek például az utóbbi időben annyira fizetésük kiegészítésének vélték a gépjárműátalányt, hogy akadt olyan autós, aki azt is kérte, térítsük meg az anyagi kiesést, ami azért érte, mert üzembétes gépkocsi híján nem kapott munkahelyétől átalányt. Megmagyaráztuk neki, az átalányt azért kapja, mert használja gépkocsiját. Ha nem használja, az átalány sem jár.

— Ez is lehetséges. Azonban mi a komolyabb, a közlekedés biztonságát veszélyeztető sérülések esetén hívjuk a tulajdonos figyelmét, hogy csakis olyan szakmühelyben javíttassa meg kocsiját, amely garanciát is vállal azért, hogy a javításból kikerülő gépkocsi műszaki állapotban ne veszélyeztesse a közlekedés biztonságát.

— Mennyire bíznak az autósok a CASCO-ban?

— Annak ellenére, hogy új biztosítási formánk igazán széles körben öleli fel a gépjárművet érő károkat, van egy olyan szűk réteg, aki annyira biztos magában, hogy nem köt CASCO-t. Sajnos, a helyzet nem ilyen egyszerű. Még ha magában biztos is az ember, akkor is előfordulhat, hogy más miatt szenvedő részese lesz a balesetnek. A kocsit elé szaladhat egy gyerek, elopathják az autót, elemi kár érheti, olyannal ütközhet, akinek nincs szavatossági biztosítása, s ezeket a károkat csak a CASCO-biztosítás téríti meg.

Volt már olyan ügyfelünk, aki amikor kocsiját Budapestben átvette, nem akart CASCO-biztosítást kötni. Rá-ér Debrecenben — gondolta — aztán mégis rábeszéltek. Az első éjjel ellopták kocsiját, de mivel biztosítva volt, kapott helyette egy másikat.

— Végül egy számadatot kérek. Mennyi pénzt fizetett ki az idén az Állami Biztosító megyei fiókja az autósokat ért károkat?

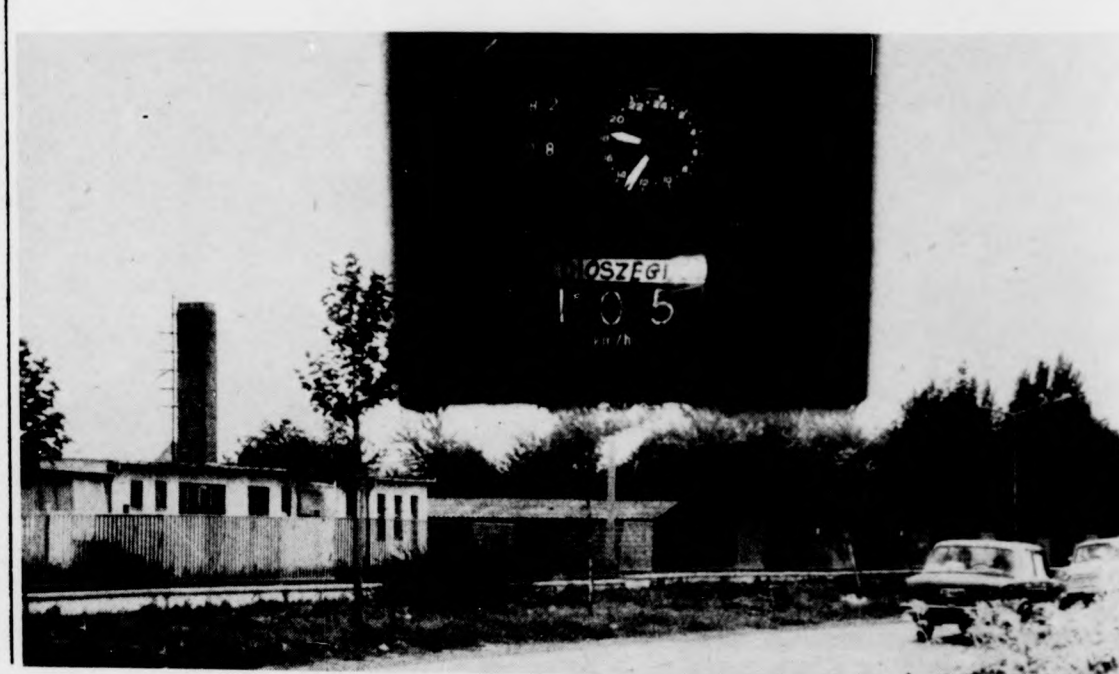
— Ebben az évben október 31-ig 42 millió forintot. **Göz József**

Rekordgyorshajtás

A maga nemében messze földön páratlan debreceni csúseredmény született augusztus 8-án fél hétkor a Diószegi úton. A ZF 49-89 rendszámú személygépkocsi vezetője, Faragó Erzsébet.

Debrecen, Lahner utca 66. szám alatti lakos lakott területen a megengedett 60 kilométer/óra helyett 105-tel hajtott. A Debreceni járási Rendőrkapitányság

3000 forint pénzbírsággal és jogosítványának 6 hónapra való bevonásával büntette, s elrendelte a határozatlan munkahelyi közzétételét. A büntetés nem jogerős.

Le

Furcsa egy falu. M szél hordta volna ide zakat: hol hosszan szakaszon, hol meg közöket hagyva egymás mellett. Erre megye legkeletibben, az újdonsült „közszégen” alighanem mindent meghatározó társ közlése. És a székhely messzesége melyik inkább?

Először járok itt, lem az utcákat, neh szaladjunk a faluköze az autó szinte ál meg az alkalmas Fasor jelz, hogy a diban vagyunk; lepa hát.

— A kultúrház? A lelkescsém — világ egy fekete kendős mutat balra, a fákon Jelzését követve behatolni az emlitett tumba, de a főbejárva taláalom. Az ablak ve, a falakon is az jele. Egy másik ajtóban nyitva; odabenn lágos teremben tanterv elvezik a Tábla mutatja, hogy leten találhat a ham ajtaja nem nyíl parizeres kényeret cigánylány világsít egy héttig zárva tar konyvtáros nászútra. De most hogyan?

Ha nem sejtésem nyilvánvalóvá válna, tőrűz melletti épü más, mint a közszé.

— Pontosabban a rányi közös tanácsa — teszi hozzá Kálmán, a kirendeltője. Jó meleg szobdögél, várva az új — Levelet nem kap kérdezi mindjárt, a kintelenül jön a kérdés.

— Miért, kelle kapunk?

— Hát bizony, h fiatalság. Nincs hol niuk.

— Ugyan?

— Csak a könyvdik a kultúrházba a klubkönyvtárból kori ruhatárból alakított ki az isk len amúgy is fűte terembe a vegyesb zót be, a mozi az települt át. Itt nincs csak a könyvtár. E a kultúra.

Hanem neker hogy ezzel a k voltak nagyobb te laha. Mondom is ként a kirendel nek.

— No igen. Or megyei elképzele ján, kísérleti jelle vonták volna a f közművelődési i ket. Ennek egyik volna a kultúrház átalakítására a m nács kétféle fo ségvetéssel el is k tervek, de aztá dolog, mert a nincs rá fedezete vagyunk társközse ábránnyal, legutó

OLVA

A foto

A Kézpömvé Kiadóvállalata ú sorozatot ad ki a szeti Zsebkönyv. Egyrészt áttekint zó műveket, más vészettörténetirás és jelenének kie kotását. A soroz és egészében vév san, izélesen — májú könyvek k önlen olcsón — sz zuális nevelést és destörténetet.

A sorozat egyi rabja Szilágyi C kája, A fotóműv nefe. A könyv már önmagában hogy magyar ny első tudományos

Levelet nem kaptak?

KÖZMŰVELŐDÉS FÜLÖPÖN

Furcsa egy falu. Mintha a szél hordta volna ide a házakat: hol hosszan elnyúló szakaszon, hol meg tetemes közzéket hagyva sorjázanak egymás mellett. Errefelé, a megye legkeletibb csücskében, az újdonsült „határközségben” alighanem sok mindent meghatározó a határközsége. És a megyeszékhely messzesége. Hogy melyik inkább?

Hitellevél gyakorlatban

Drömmel számolhatok róla, hogy sikerült ki-tenünk a hitellevelet. Mert most már a Deb- Finommechanikai Vállalat, az Autójavitó Szövetkezet, a XIII-as AFIT, és a MOMAL Szövetkezet is szerződéses vállalatok. Az ügyfély hitellevelet, amely felkeresi az említettek elyikét. Megcsinálják a t, s mi meg kifizetjük a szegyet, amibe a hely- as került. Így az ügy- m is foglalkozik anya- lal, kivéve az önrészes- ege, hogy sikerült a MOMAL-t is bevonn, a foglalkozik a motor- parosokkal. Így a ke- tethős közlekedési- rék sem kell megölö- e a javítás díját. S mi van azokkal, akik gánszektort keresik fel, metán saját maguk vég- a helyreállítás?

Ez is lehetséges. Azon- ni a komolyabb, a köz- s biztonságát vesző- to sérülések esetén fel- k a tulajdonos figyel- e, hogy csakis olyan műhelyben javíttassa kocsiját, amely garan- s vállal azért, hogy a sból kikerülő gépkocsi ki állapota ne veszé- sse a közlekedés biz- gát.

Mennyire bíznak az au- a CASCO-ban? Annak ellenére, hogy új ítási formánk igazán körüli öli fel a gép- vet erő károkat, van olyan szűk réteg, aki ra biztos magában, nem köt CASCO-t. Saj- helyzet nem ilyen egy- z. Még ha magában biz- az ember, akkor is elő- hat, hogy más miatt edő részese lesz a bal- ek. A kocsi elé szalad- gy gyerek, elophatják tót, elemi kár érheti, nal ütközhet, akinek szavatossági biztosítá- ezeket a károkat csak a O-biztosítás téríti meg, már olyan ügyfelünk, mikor kocsiját Buda- n átvette, nem akart O-biztosítást kötni. Rá- breccben — gondolta, a mégis rábeszéltek. Az éjjel ellopták kocsiját, vel biztosítva volt, ka- helyette egy másikat. Végül egy számadatot

Mennyi pénzt fizetett idén az Állami Biztosí- gyvei fiókja az autósokat írókért? Ebben az évben október 42 millió forintot.

Gőz József

— Levelet nem kaptak? — kérdezi mindjárt, amire önkéntlenül jön a viszont- kérdés:

— Miért, kellett volna kapnunk? — Hát bizony, háborog a fiatalok. Nincs hol szórakoz- niuk.

— Ugyan? — Csak a könyvtár műkö- dik a kultúrházból, illetve a klubkönyvtárból. Az egy- kori ruhatárból tantermet alakított ki az iskola, a telen amúgy is fűtetlen nagy- terembe a vegyesbolt költö- zött be, a mozi az iskolába települt át. Itt nincs más, csak a könyvtár. Ennyi most a kultúra.

Hanem nekem rémlik, hogy ezzel a kultúrházzal voltak nagyobb tervek is va- laha. Mondom is kérdé- ként a kirendeltségveze- tőnek.

— No igen. Országos és megyei elképzelések alap- ján, kísérleti jelleggel össze- vonták volna a faluban a közművelődési intézménye- ket. Ennek egyik bázisa lett volna a kultúrház, aminek átalakítására a megyei ta- nács kétféle forintos költö- ségvétellel el is készítette a terveket, de aztán elaludt a dolog, mert a megyének nincs rá fedezete. 1977 óta vagyunk társközségek. Nyír- ábránnyal, legutóbb sportpa-

lya épült nálunk, arra fordí- tott nagyobb összeget a ta- nács. Nem is a közzéssel van a probléma, mert a pénz külön sem lenne több; a vb igyek- szik oda tenni, ahol szorít a cipő. Mi 4-5 éve hajtjuk, hogy a közművelődési intéz- mény használhatóságát biz- tosítani kell, mert erre az ilyen községnek szüksége van. Hadakoztunk az ellen is, hogy a felújítás idejére a boltot a nagyterembe költö- ztették, de hiába. Jön a kará- csony, a szilveszter, a far- sang, s arról álmodni sem lehet, hogy nagyrendezvé- nyeket tartunk. De hová tesszük az 5-600 fiatalt?

Hová? A községben négy kocsmá működik, az egyik éppen a kultúrházzal szem- ben. A neve pontosabban: falatozó-italbolt, de ez is eléggé kifejező, bár a helyi- ség belülről inkább emléke- ztet egy eszpresszóra. Vezető- je éppen kolbászszalagokat pakol a hűtőbe.

— Azt kérdezi, hogyan szórakoznak errefelé az em- berek? Sokan feljönnek, jól berúgnak. Mászt nem tudnak csinálni. Jó, fontos a forgal- om, de nehogy azt higgye- nekem ez öröm, így. Nem lett volna szabad megengedni, hogy a bolt a kultúrházba költözzön. S ez nem csak az én véleményem. Az nem érv, hogy télen a nagyterem hű- tőkamra: fűthetővé kellene tenni!

Ma már tudható, hogy a településfejlesztés, a közsé- gek összevonása nem min- denütt hozta a kívánt ered- ményt. Sok apró falu közle- te, összetartása, „én-tudata” sorvadt el az indokolatlan és megalapozatlan egyesítések

miatt. Fülöpön más a helye- zet.

— Az ábrányi párt- és ta- nácsi vezetés is elismeri — fejt ki a kirendeltségveze- tő —, hogy nálunk minden ünnepségek és rendezvény színvonalasabb, látogatottabb volt, mint a székhely község- ben. Annak ellenére, hogy a lakosság a szétszórtság miatt nehezebben tud mozgolódni.

— Mi ennek az oka? — vetem közbe.

Erdélyi Kálmán kész a ter- meszetes magyarázattal: — Az az elvünk, hogy a problémás kérdéseket ki- visszük az emberek közé. Erezték, hogy nem a mi vé- leményünk a döntő, hanem a többség. Minden lényeges dolgot megvitattunk velük. Emiatt föllángoltak, nagyobb érdeklődéssel voltak minden megmozdulás iránt.

A fülöpi iskola igazgatója, Szarvas Imre és helyettese, Tóth János szemmel látha- tólag arra a legbüszkébbek, hogy az idén végre sikerült megszűntetniük a váltott ta- nítást. Ennek záloga az az egy tanterem volt, amit a kultúrházból csíptek le.

— Az emberek még min- dig azt látják ebből — pa- naszolják —, hogy a kultúr- házból is iskolát csináltak. Pedig ennek a közművelődés is hasznát láthatná.

Ök is hallottak, hogyne hallottak volna a tervezett integrációról. Hiszen Szarvas Imre a helyi, majd a közös tanács elnöke is volt betegsé- géig.

— Ahhoz, hogy a falu köz- művelődése tartalommal tel- tődjék, nem elég egy ember. Elsődleges feltétele azonban az, hogy a kultúrházat erre alkalmasnak kell tenni: fel- újítani, a nagytermet eme- letráépítéssel használhatóvá

tenni. Jelenleg nincs torna- terem a faluban, pedig a terv erre is kitért. Ami a személyi feltételeket illeti: mindenképp a pedagógu- sokra kell támaszkodni; ki mihez ért, azzal foglalkoz- na. A hatvanas években több nevelő volt tiszteletdíjas nép- művelő, s erre még ma is emlékszünk. Mi most sem zárkózunk el az elől, hogy az iskolát közművelődési célok- ra igénybe vegyék, mint ahogy például mozgó mozi- előadásokat és KISZ-taggyű- léseket is tartanak nálunk. Ha nem kerül sor az integ- rációra, mi akkor is kötele- sünknek tartjuk, hogy a közművelődésben részt ve- gyünk.

Megegy tanács. A vonal másik végén Pintye Ferenc közművelődési csoportvezető:

— A fülöpi közművelődési integráció sem személyi, sem tárgyi feltételeit tekint- ve nem volt megfelelően elő- készítve, ezért a tervet nem tudtuk továbbítani az Orszá- gos Közművelődési Tanács- hoz. Kivitelezéséhez sok mil- liós nagyságrendű pénz hi-ányzik, s álomképet nem tu- duk kergetni. A községnek nincsenek erre saját erő- forrásai, pedig enélkül nem megy. Kicsit úgy néz ki, hogy mindent a megyei ta- nácsból várunk. A mi szán- dékaink ma sem változtak, de a körülmények úgy ala- kultak, hogy az elképzelést nem tudtuk megvalósítani. Pillanatnyilag az a reális igény, hogy a kultúrház nagytermet fűthetővé, hasz- nálásra alkalmasnak kell tenni. Erre egy-két éven belül sor kerülhet — ha a pénz- eszközöket tudjuk rá bizto- sítani.

Turi Gábor

ÜZEMI TÁRLAT '82

MADARÁSZ GYULA: KÉK TÁJ

OLVASÓNAPLÓ

A fotóművészet története

A Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata igen jelentős sorozatot ad ki *Képzőművészeti Zsebkönyvtár* címen. Egyrészt áttekinthető, összegző műveket, másrészt a művészettörténeti múltjának az érdeklődés, hanem azzal a belső emberi folyamattal is, hogy keressük a világ kifeje- zésének és megértésének út- jait, módjait.

A keresés egyik lehetősége a fotóval ábrázolható világ kutatása. Igaz, a vita folyik arról ma is még, művészet-e egyáltalán a fotó, s ha igen, melyek a specifikumai, mi- lyen karakteres jegyek hatá- rozzák meg helyét a művé- szetek egészében. Maga a

tekintés és összefoglalás a fotóművészetéről, melynek népszerűsége az elmúlt évti- zedben külföldön és itthon is hihetetlenül felszökött. Nem csupán az amatőr fotózás el- terjedésével magyarázható ez az érdeklődés, hanem azzal a belső emberi folyamattal is, hogy keressük a világ kifeje- zésének és megértésének út- jait, módjait.

Szilágyi Gábor a fotómű- veszet történetének megírá- sakor az objektívitás mód- szerét választotta. Emlerzi a lenyegpéztet technikai fej- lődését, az eszközök, anyag- ok és eljárások történetét. Foglalkozik a fotóművészet műfajaival. Legérdekesebb tejezete könyvének az, amelyek kísérletező művé- szek portréját rajzolja meg, illetve áttekinti a fotóművé- szet történelmi kísérleteit. Ez a történelmi szándék feje- ződik ki munkája alcímében is: *A fényrajztól a holográ- fiáig*.

Szilágyi könyve módszer- tanilag is érdekes, jegyzet- apparátusa az egyes részfe- jezetekhez közvetlenül ka- pcsolódik és hatalmas bibliog- ráfiájával segítséget ad a to- vábbi tájékozódáshoz a kül- földi és hazai szakirodalom- ban. A kötetet kétszázalé- több fekete-fehér, illetve szí- nes fénykép illusztrálja.

KÉPERNYŐ

1. A békithetetlen

Kulin Ferenc Janus Pannoniusról írt drámáját „történel- mi játék”-nak nevezi. E műfaji meghatározás minden bi- zonyal védekezés saját elfogultsága ellen. Ő, ugyanis alap- vetően Janus Pannoniussal rokonszenvez. A költővel, aki a történetben — minden zsenialitása ellenére — negatív figura. Mint politikus nem tudja követni költő-önmagát, a közélet porondján megbicsaklik s állandóan belebotlik a szárnyaiba, mint Baudelaire híres albatrosza.

A dráma előtt — bármennyire is önmagáért beszél — szükséges lett volna némi eligazító. A pécsi püspök nem értette Mátyás szándékát a kor körülményei közepette. Mert a nemzetközi helyzet — ahogy most mondanánk — már ak- kor is bonyolult volt. Törökország az egész Balkánt meghö- dítette, s állandóan ugrásra készen állt, hogy Magyarorszá- g felé is kinyújtsa a csápjait. Valami azonban még a Portát meggondolásra, sőt várakozásra készítette: a Fekete sereg.

Nos, a költő itt nem értette Mátyás magatartását. Szerin- te az lett volna a feladat, hogy rá a törökre s eldönteni a csatát. Mátyás, viszont taktikusabb volt. Mint hadvezér s mint politikus tisztában volt az erőegyensúly kérdésével. S ő elsősorban erre törekedett. Ezt akarta megteremteti, sőt egy kicsit a maga javára billenteni. Ezért nem kezdett nyílt háborút Konstantinápoly ellen. Helyette Ausztriában (*Nyögte Mátyás bús haadát — Bécsnek büszke vára*), Cseh- Morva országban hódított, ott és így építette nemzetközi tekintélyét. Es akkor, valószínűleg az volt a tennivaló. S ezt még a pápa is tudja, sőt követte, Kanizsai András által meg is erősítette.

Kulin Ferenc drámája e történelmi tévedésre épül. Persze nem valami meggyőző erővel, de ezért talán nem is a szer- ző a hibás eredendően. Janus Pannonius rokonszenves, meg- nyerő, érzékeny, csupa vibráló intellektuel, de hát tudjuk, hogy úgy van visszavetítve az időbe, mint egy kosztümös történelmi film. A szerep, amit az író ráosztott annyira kiteszik, hogy már-már kételkedünk is a hitében.

Ertem én Kulin Ferencet, tudom, hogy nem volt köny- nyű helyzetben. A közmondás ilyenkor szokta azt mondani: ha egyik ujjamat harapom meg az is fáj, ha a másikat ha- rapom meg, az is fáj. Ő úgy akarja Janus Pannoniust áru- plálni, lelki konfliktusát elénk tárni, hogy közben rokonszen- ves palástját is ráborítja. Valahogy így: „Janus, aki Itáliá- ban tanult, olyan mesterektől — az epigrammától a panegyiri- cuson át az ódáig — hazánkban még nem ismert magaslá- ra emelte, a nagypolitikában már nem tudott eligazodni”. Nem bizony, mert költő volt. Abban viszont elsőrangú. Ezt honorálta a politika, amikor megbecsült neki, mert Má- tyás a hatalom letéteményeseként is tisztelte, sőt becsülte a szellemi szuverenitását.

A kissé egyhangú és vontatott rendezés — *Ruszt József* — néha azzal próbált érvelni, mintha a töprekődő és okos- kodó szöveg hangsúlyával egy bonyolult lélek vívódott és gyöttrődött volna. S ebben kellően szvengették *Kozák And- rás* is, végkimerülésig, végkiulladással mormolva legto- bább szőr a Janus Pannonius verseket is idéző szöveget.

2. A botrány margójára

A *Stúdió* legutóbbi adása nem kisebb feladatra vállalko- zott, minthogy végére jár a Nemzeti Színházban kavaro- dott botrány. Meghallgatta a színészt is — *Sinkovits Imrét* —, meghallgatta a fiatalokat is — a renitenskedőket és nem renitenskedőket —, kivéve a legilletékesebbet, az újságírókat, de aligha lettünk okosabbak, illetve nyugodtabbak a szembesítést is figyelembe véve. Azon sokáig el lehetne vitatkozgatni, hogy tulajdonképpen mi is a gond a nemze- dékek etikai értékrendjében, a helyzet ettől még nem vál- tozik meg alapvetően. Mert lehet, hogy nem is olyan forró a kása, s talán megint csak arról a fiatalos megmondolati- ságról, hetyke különbözőségről van szó, mint már olyan sok- szor a történelemben. Hajlanék affelé, hogy ezt mondjam, de ezzel aligha oldanám fel a feszültséget. Sajnos, be kell vallanunk: a nemzedékek most már alig hatnak egymásra — az idős a fiatalra, a fiatal az időse — az érintkezési pontok mind ridegebbek, sőt távolodóban is vannak egy- mástól.

Csak egy példát: mikor a riporter azt mondta, hogy hát, mégis, milyen csúnya az, ha egy fiatal részeg, azonnal tud- tam, biztosra vettem a visszavágás közhely fordulatát: és az szép, ha egy felnőt részeg? Mit lehet erre mondani? Semmit! Amíg ilyen vaktöltésekkel lövöldözünk, egyre több lesz a részeg. S akkor már nem esztétikai, hanem morális nehézségekkel találjuk szemben magunkat. Es itt már akarva-akaratlanul fel kell tennünk a kérdést: miért van az, hogy mi a rosszat, illetve a károsat mindig gyorsabban és tartósabban átvesszük, ha úgy tetszik örököljük egy- mástól, mint a szépet, a jót, a nemeset? Vagy csak ez a látszata, mert a riccsajnak nagyobb a hangereje?

Teljesen felesleges ebben a kérdésben egymásra mutogat- ni. Az nem vezet semmire. Ma már ugyanis vagyunk any- nyira felkészültek, hogy kilépjünk akármilyen szelid hu- rokából s a másiknak csináljunk csapadt belőle. Hogy mi a megoldás? Nem tudom. Biztosan az, ha a szelidséget, a tü- relmet, józanságot ténnek meg általános mércének. A gy- akorlatban, tehát az életben. De, ezt csak félve mondom, mert erre nem ez a műfaj illetékes.

3. Egyensúly

A televízió kinosan vigyáz az egyensúlyra. Legalábbis úgy tesz, mintha arra vigyázna, holott aközben véti el a lépést. Hogy csak az utóbbi hangsúly eltulodásokat emlit- sem: *Gyöngy Pál* és *Fényes Szabolcs*. Mindkettő szombat este, mindkettő a legnezettebb időben. S az első csator- nán.

Félreértés ne essék: énnekem a gyöngy is fényes s a fé- nyes is igazgyöngy. A muzsika, amit létrehozhat lehet, hogy maradandó is, mindenesetre ma népszerű. Még én is tudom egyikét-másikat dúdolni. Na nem úgy, mint *Kálmár Mag- da*, vagy *Máté Péter*, mindenesetre, ha egy mikrofonhoz jutnék a község meg lenne lepődve. Valami azonban nem jutnék a község meg lenne lepődve. Valami azonban nem jutnék a község meg lenne lepődve. Valami azonban nem jutnék a község meg lenne lepődve. Valami azonban nem jutnék a község meg lenne lepődve.

En tudom, hogy a siker nem azon múlik, hogy könnyu zene vagy nehéz lovasság. Egyiknek is van műzsája, a má- sikkal is van ihletője. S ráadásul még szemrevaló nősze- mélyek is. Könyörögni s epekedni lehet hozzájuk, csak míg az egyiknél „futó percnél tünik minden óra”, a másiknál: „Halálvirág a csók”. De hát ezért, vagy ebből nem követ- kezik háborúság. Sőt! A félreértésekhez viszont az égnek már semmi közük. Azokat általában az emberek kavár- ják.

A Fényes-est végül is szórakoztató volt. Engem legalábbis úgy elaltatott, hogy — sajnos — már a *kiállítás* sem ébresz- tett fel...

Boda István

Megkérdéztük

Miért nem fűtik a buszokat?

Berettyóújfaluból telefonált szerkesztőségünkbe Petrus Miklós olvasónk, aki a Berettyóújfalui Ruháipari Szövetkezet főkönyvelőjeként naponta utazik autóbusszal a megyeszékhelyről a bihari fővárosba. „Tarthatatlan, hogy miközben a sofőr ingujjban vezeti az autóbust, az utasok tíz-tizenöt fokban ülnek egy óránt, mert a kocsit nem fűtik” — mondta olvasónk.

Megkérdéztük a VOLÁN 6. Vállalatának személyforgalmi csoportvezetőjét, Szabó Csabát: mi az igazság a távolsági autóbusszok fűtéséről?

— A távolsági járatokat minden esetben fűteni kell, amikor azt a külső hőmérséklet indokolta teszi. Ezt a gépkocsivezetőknek kell eldöntenie. Annak nem lenne értelme, hogy a lakások fű-

téséhez hasonlóan kötelezően előírjunk egy dátumot, amelytől kezdve akkor is fűteni kellene, ha egyébként jó idő van.

A VOLÁN illetékésének válaszához egy megjegyzés kívánkozik. A fűtés az autóbussz üzemanyag-fogyasztásának emelkedésével jár: a takarékos üzemeltetésben viszont anyagilag is érdekelt a gépkocsivezető. Magyarán: a gépkocsivezető havi jövedelmét hátrányosan befolyásolja, ha fűti a kocsit. Eppen ezért, talán célszerűbb lenne valamilyen módon központilag meghatározni, hogy mikor kell, és mikor nem kell fűteni a távolsági autóbusszokat — tisztelve persze mind az utasok, mind a gépkocsivezetők érdekeit.

ÚJ LÁDAGYÁRTÓ GÉPSOR NYÍRADONYBAN

Olasz gyártmányú fafeldolgozó és ládakészítő gépsor érkezett a napokban az NSZK-ból a nyíradonyi Kosuth Termelőszövetkezetbe. A berendezés, ami egyébként kétféle-kilencszáz ezer forintba került, két műszakban üzemeltetve évente 2 millió Szabolcs típusú gyümölcs-szállító ládát tud gyártani, 80 millió forint termelési értékben. A jövő évi termelésnek már piaca is van. Egy-millió ládára a miskolci TSZKER kötött szerződést, a

többi a debreceni és a nyíregyházi TSZKER-vállalatok veszik meg. A gép különlegessége, hogy tűzőkapocsal dolgozik, nincs tehát szükség szögére, s a tűzőkapocsot maga állítja elő, mégpedig drótból. Elősegítette behozatalát, hogy ládaimportot lehet vele megtagarítani (sok gyümölcsöt ugyanis importáltak ládákba csomagolva), s hogy export terméket állít elő (hiszen exportra szánt gyümölcsöt is szállítanak benne).

Kerámiák — textilek

Debreceni Zsóka és Golarits Erzsébet kiállítása a Medgyessy Teremben

November 25-én (csütörtökön) délután 5 órakor *Torday Alíz* újságíró, a tv munkatársa nyitja meg azt az iparművészeti kiállítást, amely a képző- és iparművész kapcsolatainak mélyítéséhez kíván hozzájárulni.

Debreceni Zsóka 1950-ben született, a Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban érettségizett, 1975-től szerepel közös kiállításokon. Ugyanebben az évben volt első önálló kiállítása a Budapesti Műszaki Egyetem Galériájában. Az utóbbi időben hasznos funkciókat betöltött, de funkcióikkal egyidejűleg lakásdíszítő kerámiákat készít. E debreceni kiállítási anyagában a fehér és barna szín és a formai egyszerűség dominál. Szalvétagyűrűtől padlóvázáig — ötletes, egymással is harmonizáló darabok lesznek láthatók.

Golarits Erzsébet 1951-ben született, 1974-ben diplomázott az Iparművészeti Főis-

kolán. Két évig a győri Gróplaszt ipari tervezője volt, 1975-től folytatólag művészeti tevékenységét. 1973 óta kiállító művész. Hazánkban eddig 6 önálló kiállítása volt. 1973-ban a XV. milánói triennálé II. díját, 1976-ban a szombathelyi textil biennálé III. díját, 1978-ban ugyanitt a biennálé díját, s ugyancsak 1978-ban nyerte el Lódzban a Lengyel Képzőművész Szövetség diplomáját az ottani textiltriennálén.

A debreceni kiállításra kézzel készített anyagokból készült len alapanyagú függönyöket készített.

A kiállító két művész életkorai, izlésvilága egymáshoz közel áll, munkáik együttes megjelenése hozzájárulhat eszleket adhat a kulturáltabb lakásdíszítéshez, lakberendezéshez.

A Medgyessy Terem ezzel a kiállítással zárja 1982. évi rendezvényeinek sorát.

Az iparművészeti kiállítás december 9-ig tekinthető meg.

Hangversenyek fiataloknak

Az Országos Filharmónia debreceni kirendeltségének szélesebb körben is figyelmet érdemlő törekvése a zene megszerettetése a fiatalabb korosztályokkal. Az évek során az ösztönöz hangversenyek különböző formái révén a fiatalok ezrei kaphattak izelítőt a zenetörténelem jeles alkotóinak műveiből. Az egyik ilyen sikeres sorozat az *áriától a szertettig* címet viseli, s elsősorban az énekre összpontosítva megismerteti a hallgatókat a zene alkotóelemeivel, előadási formáival. A műsor szerkesztője és vezetője *Kertész Gyula* operarendező, közreműködői között pedig ott találhatók a debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, a zeneművészeti főiskola debreceni tagozata és a Csokonai Színház művészei.

Egy másik, újabb sorozat helyszíne a jeles történelmi napokat is látott debreceni Nagytéplom, témája pedig az orgona művészete volt. Míg az előbb említett összeállítás többnyire a művészek keresték fel az iskolákat, addig ebben az esetben az iskolák kerekednek fel és ismerkednek meg a nagy múltú hangszer irrodalmával olyan előadók közvetítésével, mint *Lehotka Gábor*. A nyolc foglalkozáson összesen 10 000 diák vett részt a megye általános és középiskoláiból; az útiköltségeket a Filharmónia fizette.

A figyelem elénkölése igazolja a Filharmónia törekvéseit: a fejlődés szemmel látható, a tapasztalatok igen kedvezőek.

A KÓD ÁLDOZATA. A debreceni Volán teherautója a hajnali ködben hirtelen az M1-es autópályán belerohant a külső sávban, jelzés és vezető nélkül parkoló bolgár kamionba. Egy halálos és egy sebesült áldozat van. (Fotó: MTI-KS)

Baleseti krónika

A megyében az elmúlt héten tíz személyi sérüléssel baleset történt, amelyek elsősorban figyelmetlenségből adódtak. A tíz balesetből kilenc közepén kerékpárral álló Gyüres János 63 éves nyugdíjas, Újszentmargita, Kosuth utca 51. szám alatti lakost, aki a helyszínen életét veszítette.

Erősen ittas állapotban vezetett személygépkocsiját Né-

meth Károly 56 éves, Debrecen, Csanak utca 8. szám alatti lakos november 19-én a kora délutáni órákban és a Lefkovits Vilmos és Veszprémi utca kereszteződésében nekiment a közúti jelzőlámpának, majd a helyszínről elhajtott. Az ittas vezetőt a rendőrség rövid időn belül elfogta és a jogosítványát bevonta.

Figyelmetlenül lépett a sínre Körösszakal vasútállomáson Bonceza Tivadarnak, 73 éves nyugdíjas, Körösszakal, Ady Endre utca 35. szám alatti lakos november 20-án, a kora hajnali órákban és az arra közlekedő személyvonat halálra gázolta.

A balesetek ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

ABC-NAPOKAT szervez a Debreceni Kötöttárnyagban a Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei Bizottsága. A rendezvényt november 26-án, pénteken 11 órakor nyitják meg a gyár ifjúsági klubjában.

HIVATÁSOS VADÁSZOK (VADÓRÓK) RÉSZÉRE mester-szakk munkás továbbképző tanfolyamot szervez a Csongrádi Mezőgazdasági Szakképző Intézet. December 15-ig lehet jelentkezni.

HÍREK

1982. november 24., szerda
Emma napja
A Nap kél 6.51 órakor — nyugszik 15.49 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS:
Szerdán napközben megélénkül a délies szél, és általában megszűnik a köd. Választóan felhős idő lesz, eső nem valószínű, de ködszítá-lás lehet. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minimum 3, plusz 2, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 9 és 14 fok között várható, csupán néhány tartósan ködös helyen lehet 5 fok körül. (MTI)

Franciaországi turnéra utazik a Maróthi kórus

Egyhetes turnéra ma Franciaországba utazik a Maróthi kórus. A turné a Kodály-centenárium jegyében születte, a Párizsi Magyar Intézet segítségével. A *Czövek Lajos* vezette kórus, másoran Kodály- és Bartók-művekkel, továbbá mai magyar szerzők műveivel és néhány francia kórusművel a tervezett program szerint három városban lép fel: a főváros egyik külvárosában, Saint-Pierre Clods-ban, Parthenay-ban és Niort-ban.

Butikban

— *Jaj, aranyoskám, nem is tudtam, hogy elvették a magánkereskedői engedélyt.*
— *Miből gondolja a kedves vevő, hogy elvették?*
— *Hát onnan, hogy ugyanolyan foggygról beszél velem, mint az általam bolt eladója!* (göz)

FOLYTATÁSOS REGÉNY. Lapunk november 26-ai, pénteki számában kezdjük közzélni folytatásokban Hatvani Dániel Szétszort csontok című regényét.

VERADÓ ÜNNEPEGET rendez ma 16 órakor a debreceni Járműjavító Művelődési Központja színháztermében a Vöröskereszt üzemi szervezete.

MOSZKVA BA UTÁZIK a debreceni Karikás népzenei együttes november 26-án, pénteken az ottani KISZ-szervezet meghívására. Háromnapos vendégszerzés során az együttes több koncertet ad a szovjet fővárosban.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

MOZI
18.55 A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.00 Reklám. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Szerkesztette: Buzáné Fábri Eva. Plusz egy fő. II. rész. 21.20 Isten ánnel, Gutenberg! Angol dokumentumfilm. 22.35 Tv-híradó, 2.

BUDAPEST, 2.
20.00 Műsorismertetés. 20.01—22.30 A Belorusz Televízió este. 20.01 Bevezető. 20.05 Belorusz színel. Rövidfilm. 20.25 „Tisztelt barátaink”. Rövidfilm. 20.40 Az első szerep. Kísérletfilm. 21.10 A polocki székesegyház. Rövidfilm. 21.20 A kerék. Kísérletfilm. 21.40 „Mind hősök ök.” Magyar partizánok a belorusz antifasiszta mozgalomban. A pecsi körzeti stúdió műsora. 22.20—22.30 A Pesnyari könnyűzenei együttes műsorából. Zenes film.

TV
BUDAPEST, 1.
7.58 Műsorismertetés. 8.00 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 8.05—10.00 Iskolatvé. 10.00 Delta. Tudományos híradó (ism.). 10.25—12.10 Csoda a farkassal. Francia film (ism.). 15.15—16.15 Iskolatvé (ism.). 16.22 Műsorismertetés. 16.25 Hírek. 16.30 Lübeck, a Hansa királynője. NSZK dokumentumfilm (ism.). 16.55 Patyomkin páncélos. Szovjet film. 18.05 Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet tájékoztatója. A 6—12 éves korú gyerekek neveléséről. 18.15 „Életünk felett...” R riportfilm.

POZSONY, 1.
9.20 Kicsinyeknek. 9.45 A Novák család. Tévésorozat (ism.). 10.35 Gazdasági magazin (ism.). 11.15 Angol természetfilm. 11.30 Vetélkedő. 12.30 Híradó. 16.20 A Neoton familia műsorából. 16.45 Negyedóra a szerelőről. 17.05 Portréfilm. 17.25 Ipari tanulóknak. 17.35 Autóok-motorosok magazinja. 18.30—19.10 Kék fény. 19.30 Tv-híradó. 20.00 A szűzöld. Szovjet film. 21.00 A Sipsirica. Magyar tévéfilm befejező része. 22.00 Világhíradó. 22.15 Szórakoztató műsor.

POZSONY, 2.
16.15 Híradó. 16.30—17.00 Folk-lórműsor. 18.25 Pavel Hammet

enélk. 19.05 Publicisztika. 19.30 Orosz nyelvtanfolyam. 20.00—20.50 Zenes műsor. 21.30 Híradó. 22.00 Márványlépcső. Tévjáték.

BUKAREST
15.05 Iskolatvé. 15.20 Kulturális híradó. 15.45 Nőkörök nőnek. 16.30 Románia—Magyarország férfi kézilabda-mérkőzés. (Kárpátok Kupa.) 19.00 Tv-híradó. 19.15 Gazdasági híradó. 19.45 A mama mosolya. Argentín tévéfilm.

UNGVÁR
17.00 Szót kapnak a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának képviselői. 17.20 Labdarúgó tornából: Spartak—Valencia. 19.00 Tv-híradó. 19.45 Lakodalm. Filmvígjáték. 21.00 A világtól hírek. 21.30 Műsor Cserkun Ivánról, az Ukrajna Kolhoz kukoricatermesztőjéről. 21.50 Zsarolás. Tévfilm, 2. rész.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIO MŰSORA
17.00 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. 17.10 Mikro-objektív. (A József jegyzete a Nyom nélküli című magyar filmről; Mozgobolt — Rózsavágyi Erzsébet; Pazarló mindennapjaink — Gőnczi Mária; A vállalkozó a lakosság bankja — Bálint Attila; Munkahelyi rokkantoknak — Haskó József; Ősi határszemle — Szilágyi Mária.) 18.00 Eszak-tiszántúli krónika. 18.15 Operettkedvelőknek. 18.25—18.30 Hírösszefoglaló. Műsorelőzetes. (A nap szerkesztője: Horvát Péter.)

ÉVFORDULÓMPTÁR

Száztíz évvel ezelőtt, 1872. november 24-én született, és 44 éves korában, 1936-ban hunyt el Georgij Csicserin, szovjet államférfi, diplomata, 1918. és 1919. között külügyi népbiztos.

Fiatalon esatlakozott a bolsevikokhoz. Az első világháború idején Angliában bebörtönözött; 1918 januárjában a szovjet kormány közbenjárására szabadon bocsátották, s hazatérése után a külügyi népbiztos helyettese, majd 1918 májusától külügyi népbiztos volt. A breszt-litovszki béketárgyalások második szakaszától a szovjet küldöttség tagjaként tevékenykedett. Nagy szerepet játszott a Törökországgal, Iránnal és Afganisztánnal folytatott tárgyalásokban, melyek eredményeként 1921-ben aláírták a szovjet—iráni és a szovjet—afgán szerződést, valamint a szovjet—török barátsági szerződést. Ő vezette a szovjet delegációt a genovai és a lausanne-i konferencián, s szovjet részről írta alá az 1922. évi rapallói szerződést. Az 1920-as évek végén ellenetek támadtak közte, s Sztálin, valamint Buharin között, s ekkor befolyása, szerepe egyre inkább csökkent; leváltása után visszavonultan élt.

Nagy érdeme, hogy megalapította a szovjet állam külügyi apparátusát, a diplomáciai művészetvel tekintélyt szerzett országo külpolitikájának. Jelentős szerepet játszott a Szovjetunió elszigeteltségének feloldásában, nemzetközi égismerésnek megalapozásában.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ
Görömbölyi László
Telefon: 12-144

SIVATAGI LUXUSBUSZ
A SZERELŐSORON Az Ikarus székesfehérvári gyárában szerelésre került a Kuwait számára készülő távolsági luxusbusz első példánya. A légkondicionáló berendezéssel, különleges ülésekkel és fényvisszaverő panoráma-ablakokkal ellátott sivatagi kocsiból az idén ötvenet szállítanak a közel-keleti országba.

AZ MTI HELYREIGAZÍTÁSA A Magyar Távirati Iroda november 19-ai, pénteki, Jubiláló orvosok és gyógyszerészek kitüntetés című hírében, amely lapunk szombati számának 2. oldalán jelent meg, a Rubin diszoklevéllel kitüntetett gyógyszerész neve helyesen: Fenyves Miksa.

ARANY JÁNOS ÉLETE ES MUNKÁSSÁGA címmel dr. Nagy János tart előadást Letavétesen a nagy magyar költőről elnevezett iskolában ma, 16 órai kezdettel.

VEZETŐSÉGVÁLASZTÓ ÉS TOVÁBBKÉPZŐ ÖSSZEJÖVETELT tart ma 14 órától az SZMT Központi Könyvtárában (Debrecen, Péterfia u. 2.) a Magyar Könyvtárosok Egyesületének Hajdú-Bihar megyei Szervezete. Dr. Vályi Gábor, az Országgyűlési Könyvtár igazgatója az Országos Könyvtárügyi Tanács tevékenységéről tart előadást.

INGYENES JOGI TANÁCSADÁST tartanak ma 15-től 17 óráig a hajdúbozormenyi városi művelődési központban.

KESŐBB MUTATJAK BE AZ ÖSBEMUTATÓT. A Csokonai Színház igazgatósága közli, hogy Korcsmáros Jenő balesete miatt Karinthi Ferenc Ösbemutató című művének bemutatójára november 26-ai, péntek helyett december 2-án, csütörtökön kerül sor. A darab eredeti szereposztásában kerül színre.

A SOMOGY című irodalmi-művészeti folyóiratot mutatják be — a szerkesztők közreműködésével — november 29-én 16 órakor a fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 7. sz. főkönyvtárában (Bp. XIII. ker., Dagály u. 7—9. sz.).

KÖZLEMÉNY

Aramszünet lesz november 29-én, 7—16 óráig a Hollós utcán, a Doberdó utcától kifele, a Doberdó utcán a Böszörményi úttól a 22. számig, a Varseny, a Böszörményi úttól a 19. számig, valamint a Böszörményi—Doberdó sarki fűszerboltban; november 26-án, 8—15 óráig a paci iskola és környékén, valamint a Pac zártkert területén. (x)

A nyugat-berlini egyszer használó

Amint arról a FRI Naplóban már tunk, rövid látogatás den este megyénk a Nyugat-berlini Egységpárt honforgatója, amely Muouskinak, a Ny Szocialista Egyes- ja (PB) és titkárs- nak vezetésével, magyarországi t- során a part XII szusan elfogadott ideológiai feladat- hajtását tanulm- Szedrán délelőtti- ség dr. Ács Is Debrecen városi- nőkének és Pánt- nek, a megyei p-

Fogyasztók Napirendje

A Fogyasztók har megyei Ta- többi ülésén bantartás helyz- leimát vitatták- áttekintették a- házati cikkek, t- és tüzeléstechn- dezések áruallát- Mint az a k- vállalatok által- tájékoztatókból- tüzelőellátás — ig — mennyisé- egyezik az el- egy összesen r- ezer tonna szén- tonna tűzifa k- lomba a TÖZE- Különösen m- nagy a tüzelő- lom. A Kelet-m- TŰZÉP Vállala- telepén 17. é- ményben 20, zón, Biharker- Hajdúnánáson a- Püspökladányba- lékál növeked- lom. Ugyanekke- szénbányák (a- Szekesbányák) zik) termelésé- a kereslet és a- zott eltérés- Rádásul a bev- sárolták a növe- miatti többlet r- első negyedév- zett széneket; a- tású tüzelőanya- gy a 26 ezer t- let lesz 60 sz- erőműveknek- szaszállítani.

A növekvő k- gítés érdekében- jétől a beérkez- ben rendelkezé- Kelet-magyaror-